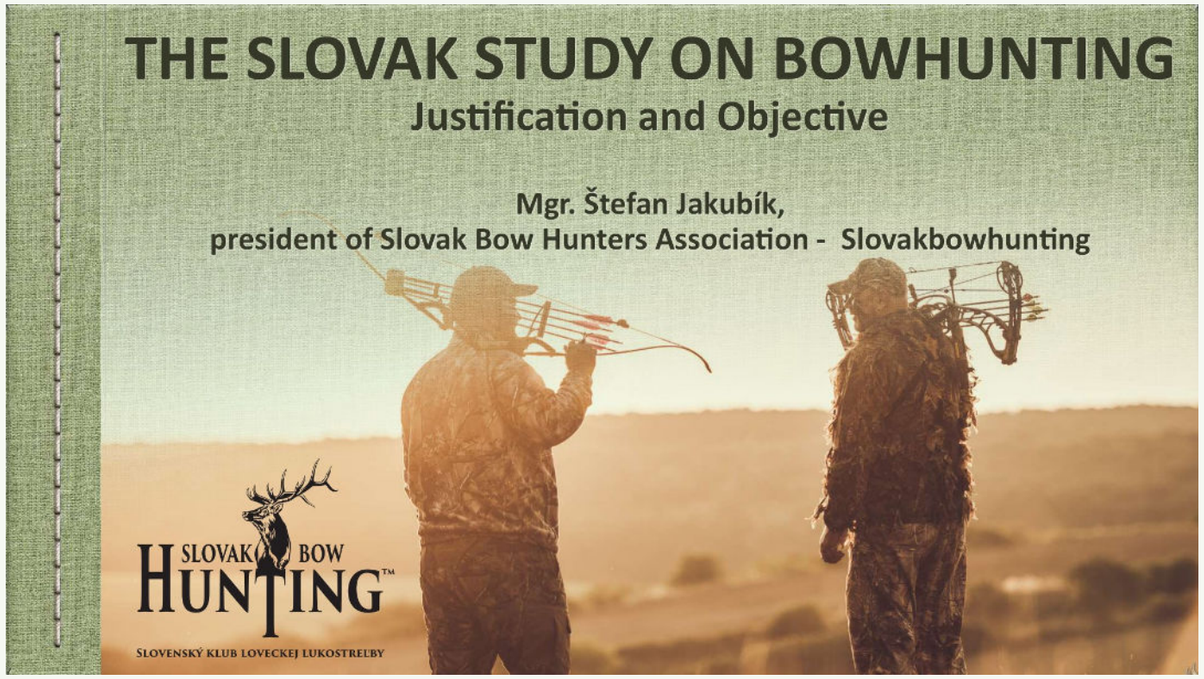

Om denne oversættelse

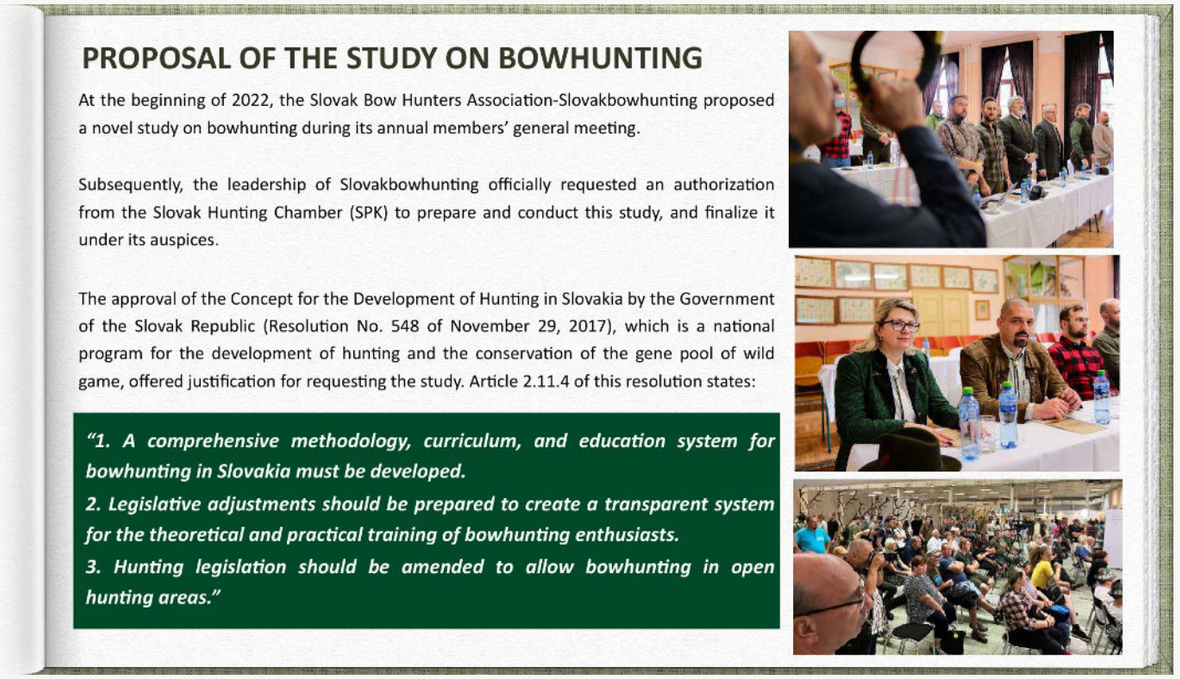
Rapportens tekst er oversat til dansk, mens originale illustrationer og tal bevares som visuel reference. Vurderinger og konklusioner tilhører undersøgelsens forfattere.

DET SLOVAKISKE STUDIE OM BUEJAGT

Begrundelse og formål

Mgr. Štefan Jakubík

Formand for den slovakiske buejægerforening, Slovakbowhunting.

Om denne oversættelse

Rapportens tekst er oversat til dansk, mens originale illustrationer og tal bevares som visuel reference. Vurderinger og konklusioner tilhører undersøgelsens forfattere.

FORSLAG TIL UNDERSØGELSEN AF BUEJAGT

I begyndelsen af 2022 foreslog den slovakiske buejægerforening Slovakbowhunting på sin årlige generalforsamling at gennemføre en ny undersøgelse af buejagt.

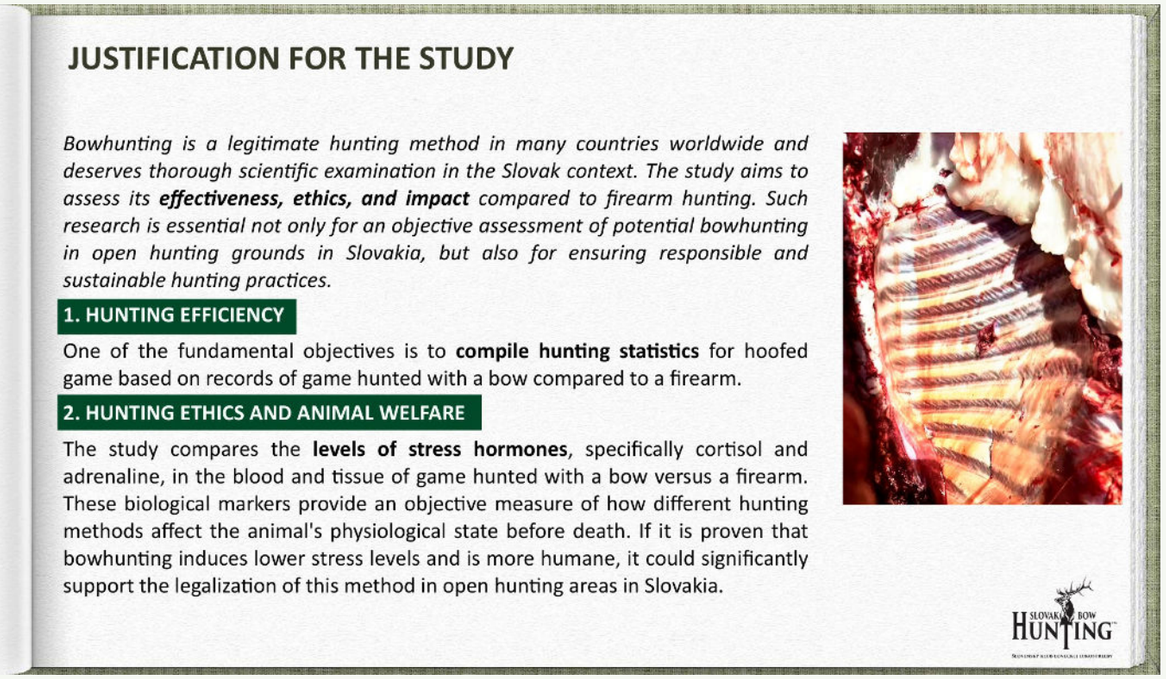
Efterfølgende anmodede foreningens ledelse officielt Slovakiets Jægerkammer (SPK) om tilladelse til at forberede og gennemføre undersøgelsen samt afslutte den i kammerets regi.

Anmodningen blev begrundet med den slovakiske regerings vedtagelse af »Koncept for udvikling af jagt i Slovakiet« (beslutning nr. 548 af 29. november 2017), et nationalt program for jagtens udvikling og bevarelsen af de vilde vildtbestandes genpulje. Beslutningens punkt 2.11.4 lyder:

1. Der skal udvikles en samlet metode, undervisningsplan og uddannelsesordning for buejagt i Slovakiet.

2. Der skal forberedes lovændringer, som sikrer et gennemsigtigt system for teoretisk og praktisk uddannelse af personer med interesse for buejagt.

3. Jagtlovgivningen skal ændres, så buejagt tillades i frie jagtområder.

Om denne oversættelse

Rapportens tekst er oversat til dansk, mens originale illustrationer og tal bevares som visuel reference. Vurderinger og konklusioner tilhører undersøgelsens forfattere.

BEGRUNDELSE FOR UNDERSØGELSEN

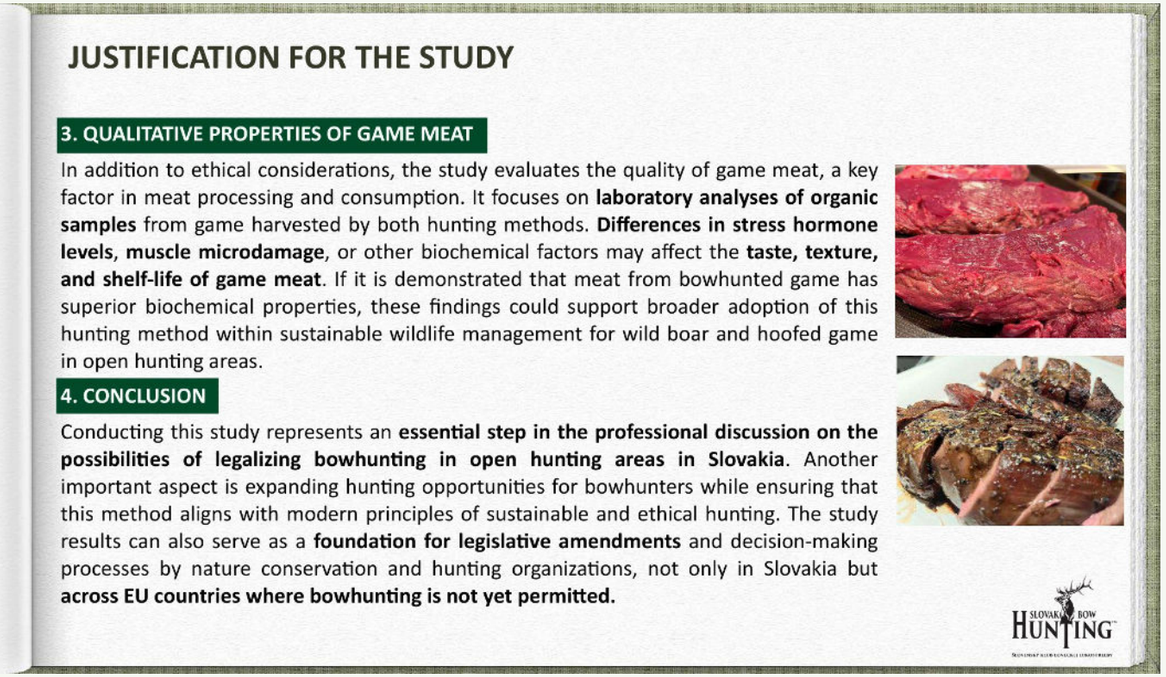
Buejagt er en lovlig jagtmetode i mange lande verden over og fortjener en grundig videnskabelig undersøgelse i en slovakisk sammenhæng. Formålet er at vurdere metodens effektivitet, etiske aspekter og påvirkning sammenlignet med jagt med skydevåben. Sådan forskning er nødvendig, både for en objektiv vurdering af mulig buejagt i frie jagtområder i Slovakiet og for at sikre ansvarlige og bæredygtige jagtmetoder.

1. JAGTEFFEKTIVITET

Et af de grundlæggende mål er at udarbejde jagtstatistik for klovbærende vildt på baggrund af registreringer af vildt nedlagt med henholdsvis bue og skydevåben.

2. JAGTETIK OG DYREVELFÆRD

Undersøgelsen sammenligner niveauerne af stresshormoner, nærmere bestemt kortisol og adrenalin, i blod og væv fra vildt nedlagt med bue og skydevåben. Disse biologiske markører giver et objektivt mål for, hvordan jagtmetoderne påvirker dyrets fysiologiske tilstand før døden. Hvis det påvises, at buejagt giver lavere stressniveauer og er mere skånsom, kan det yde væsentlig støtte til lovliggørelsen af metoden i frie jagtområder i Slovakiet.

Om denne oversættelse

Rapportens tekst er oversat til dansk, mens originale illustrationer og tal bevares som visuel reference. Vurderinger og konklusioner tilhører undersøgelsens forfattere.

BEGRUNDELSE FOR UNDERSØGELSEN – FORTSAT

3. VILDTKØDETS KVALITATIVE EGENSKABER

Ud over de etiske overvejelser vurderer undersøgelsen vildtkødets kvalitet, som er vigtig for forarbejdning og forbrug. Den fokuserer på laboratorieanalyser af biologiske prøver fra vildt nedlagt med de to jagtmetoder. Forskelle i stresshormonniveauer, mikroskader i musklerne eller andre biokemiske forhold kan påvirke kødets smag, konsistens og holdbarhed. Hvis kød fra vildt nedlagt med bue viser sig at have bedre biokemiske egenskaber, kan det understøtte en bredere anvendelse af metoden i bæredygtig vildtforvaltning af vildsvin og klovbærende vildt i frie jagtområder.

4. KONKLUSION

Undersøgelsen er et vigtigt skridt i den faglige debat om muligheden for at lovliggøre buejagt i frie jagtområder i Slovakiet. Et andet væsentligt aspekt er at udvide jagtmulighederne for buejægere og samtidig sikre, at metoden lever op til moderne principper om bæredygtig og etisk jagt. Resultaterne kan også danne grundlag for lovændringer og beslutningsprocesser i naturbeskyttelses- og jagtorganisationer, både i Slovakiet og i andre EU-lande, hvor buejagt endnu ikke er tilladt.

THE STUDY'S INTERNATIONAL IMPACT

The study can also serve as a statistical and research-based **support for the legalization of bowhunting** in open hunting areas in other European countries where bowhunting is not currently permitted. Hunters from these countries require **strong arguments** proving the **efficiency of bowhunting compared to firearms.**

Unlike other similar European studies (such as one from Denmark, which examined only roe deer hunting, or a study from Finland, which focused solely on white-tailed deer hunting), this study aims to **COVER THE FULL SPECTRUM OF THE MOST WIDESPREAD EUROPEAN HOOFED GAME SPECIES, INCLUDING RED DEER, FALLOW DEER, MOUFLON, WILD BOAR, AND ROE DEER.**

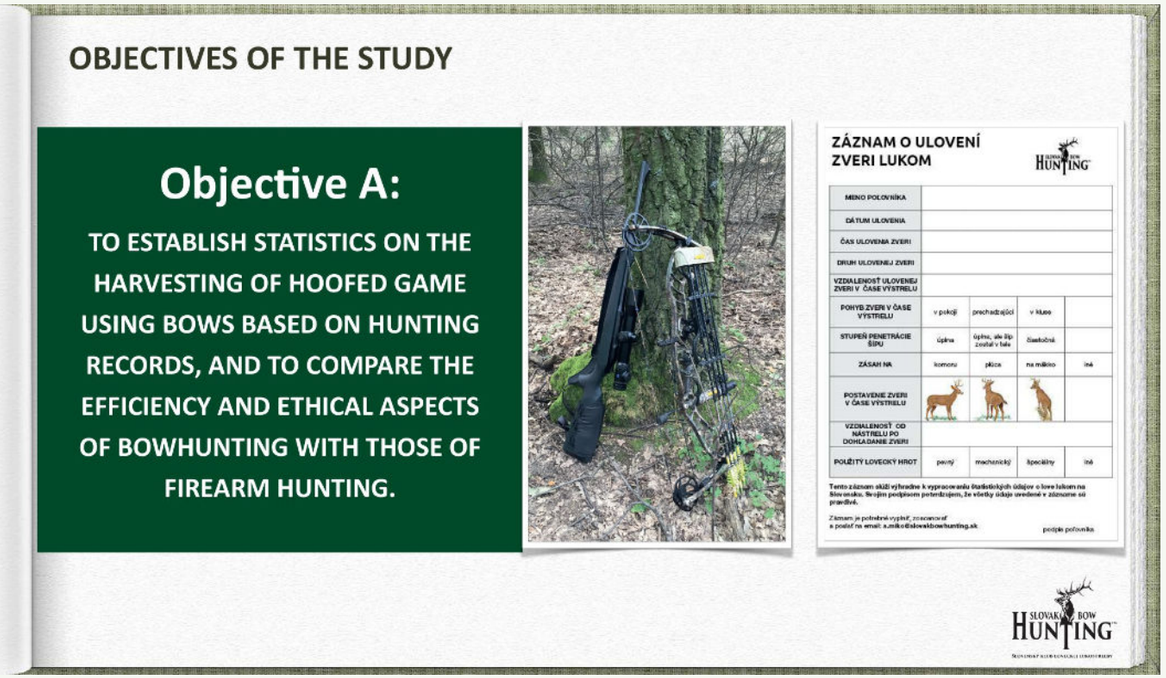
Om denne oversættelse

Rapportens tekst er oversat til dansk, mens originale illustrationer og tal bevares som visuel reference. Vurderinger og konklusioner tilhører undersøgelsens forfattere.

UNDERSØGELSENS INTERNATIONALE BETYDNING

Undersøgelsen kan desuden bidrage med statistisk og forskningsbaseret dokumentation til støtte for lovliggørelsen af buejagt i frie jagtområder i andre europæiske lande, hvor metoden i øjeblikket ikke er tilladt. Jægere i disse lande har behov for stærke argumenter, der dokumenterer effektiviteten af buejagt i forhold til jagt med skydevåben.

I modsætning til andre lignende europæiske undersøgelser – eksempelvis en dansk undersøgelse, der alene omhandlede råvildt, og en finsk undersøgelse, der udelukkende fokuserede på hvidhalet hjort – søger denne undersøgelse at dække HELE SPEKTRET AF DE MEST UDBREDTE EUROPÆISKE KLOVBÆRENDE VILDTARTER, HERUNDER KRONVILDT, DÅVILDT, MUFLON, VILDSVIN OG RÅVILDT.

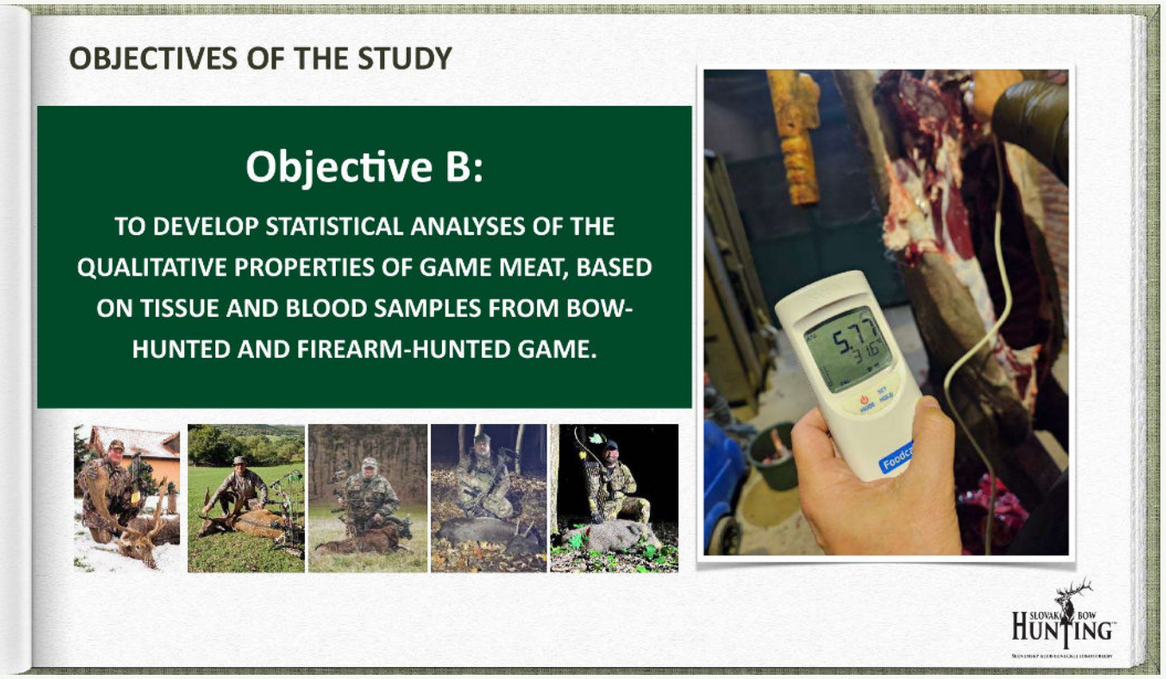
Om denne oversættelse

Rapportens tekst er oversat til dansk, mens originale illustrationer og tal bevares som visuel reference. Vurderinger og konklusioner tilhører undersøgelsens forfattere.

UNDERSØGELSENS FORMÅL – DEL A

Formål A:

At udarbejde statistik over nedlæggelse af klovbærende vildt med bue på grundlag af jagtregistreringer og at sammenligne buejagtens effektivitet og etiske aspekter med jagt med skydevåben.

Om denne oversættelse

Rapportens tekst er oversat til dansk, mens originale illustrationer og tal bevares som visuel reference. Vurderinger og konklusioner tilhører undersøgelsens forfattere.

UNDERSØGELSENS FORMÅL – DEL B

Formål B:

At foretage statistiske analyser af vildtkøds kvalitative egenskaber på grundlag af væv- og blodprøver fra vildt nedlagt med henholdsvis bue og skydevåben.

Om denne oversættelse

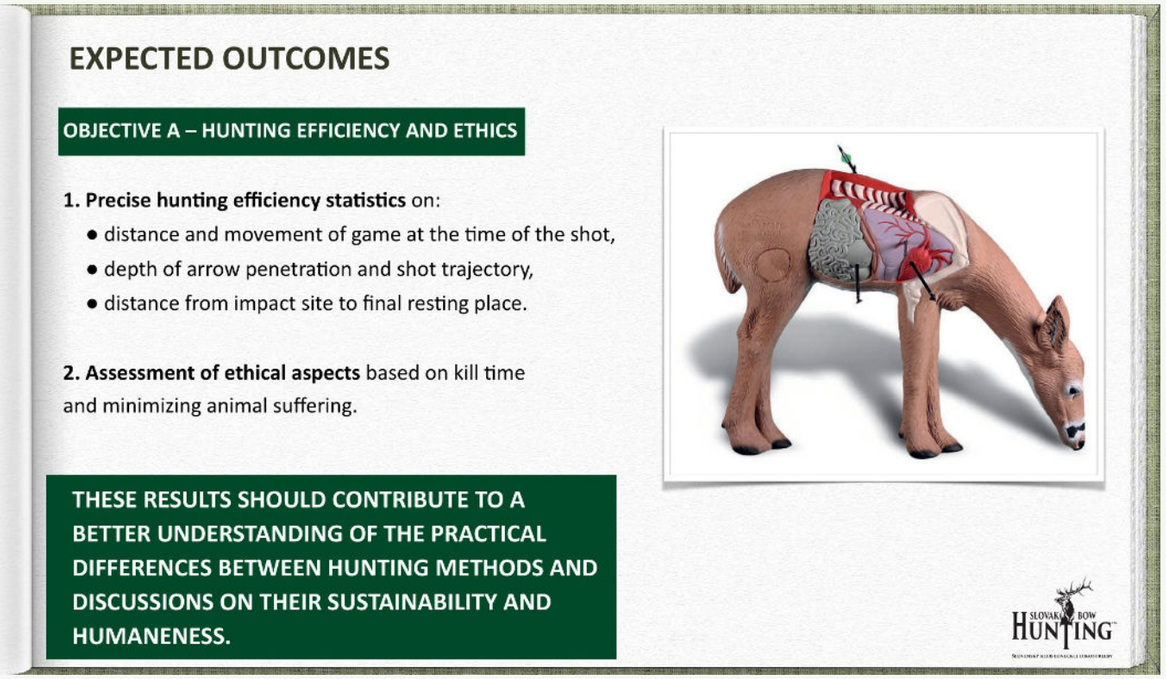
Rapportens tekst er oversat til dansk, mens originale illustrationer og tal bevares som visuel reference. Vurderinger og konklusioner tilhører undersøgelsens forfattere.

UNDERSØGELSENS FORVENTEDE FORDELE

Undersøgelsen forventes at give følgende fordele:

1. Indsamling af statistisk relevante data om buejagtens effektivitet, dens skånsomhed og dens direkte indflydelse på vildtkødets kvalitet og forbrugernes sundhed.

2. Videnskabelig og efterprøvbar dokumentation til støtte for lovliggørelsen af buejagt i frie jagtområder som en etisk og bæredygtig jagtmetode.

Om denne oversættelse

Rapportens tekst er oversat til dansk, mens originale illustrationer og tal bevares som visuel reference. Vurderinger og konklusioner tilhører undersøgelsens forfattere.

FORVENTEDE RESULTATER – DEL A

FORMÅL A: JAGTEFFEKTIVITET OG ETIK

1. Præcis statistik over jagteffektivitet med hensyn til:

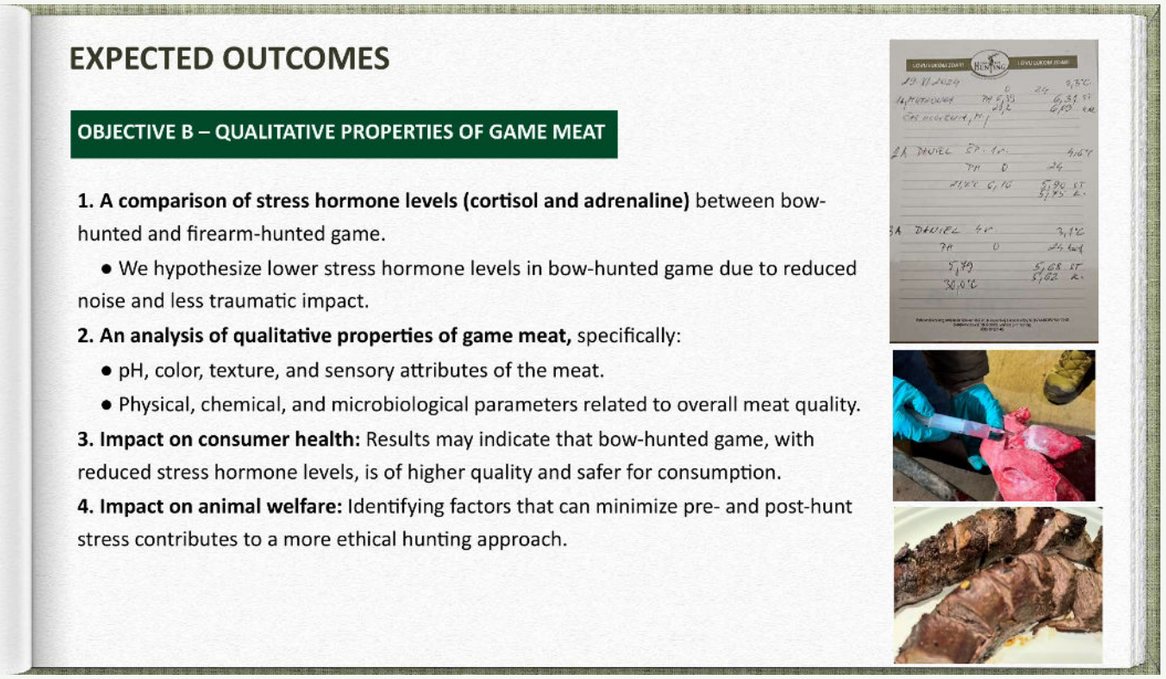
• Skudafstanden og vildtets bevægelse i skudøjeblikket.

• Pilens indtrængningsdybde og skudbane.

• Afstanden fra træfstedet til det sted, hvor dyret endeligt blev liggende.

2. Vurdering af etiske forhold ud fra tiden til død og begrænsning af dyrets lidelse.

Resultaterne skal bidrage til en bedre forståelse af de praktiske forskelle mellem jagtmetoderne og til diskussioner om deres bæredygtighed og skånsomhed.

Om denne oversættelse

Rapportens tekst er oversat til dansk, mens originale illustrationer og tal bevares som visuel reference. Vurderinger og konklusioner tilhører undersøgelsens forfattere.

FORVENTEDE RESULTATER – DEL B

FORMÅL B: VILDTKØDETS KVALITATIVE EGENSKABER

1. Sammenligning af stresshormonniveauer (kortisol og adrenalin) hos vildt nedlagt med bue og skydevåben.

• Hypotesen er, at vildt nedlagt med bue har lavere stresshormonniveauer på grund af mindre støj og en mindre traumatisk påvirkning.

2. Analyse af vildtkødets kvalitative egenskaber, herunder:

• Kødets pH, farve, konsistens og sensoriske egenskaber.

• Fysiske, kemiske og mikrobiologiske parametre med betydning for den samlede kødkvalitet.

3. Betydning for forbrugernes sundhed: Resultaterne kan indikere, at vildt nedlagt med bue har højere kødkvalitet og er sikrere at spise som følge af lavere stresshormonniveauer.

4. Betydning for dyrevelfærd: Identifikation af forhold, der kan begrænse stress før og efter jagten, bidrager til en mere etisk jagtpraksis.

Om denne oversættelse

Rapportens tekst er oversat til dansk, mens originale illustrationer og tal bevares som visuel reference. Vurderinger og konklusioner tilhører undersøgelsens forfattere.

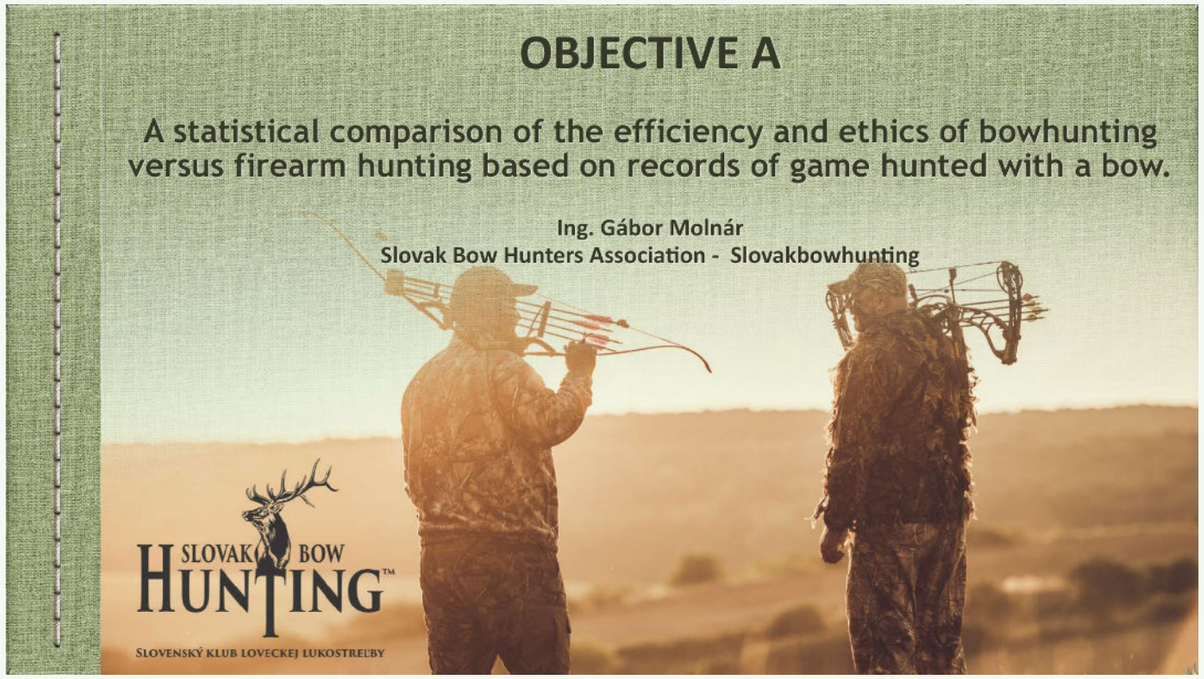
UNDERSØGELSENS FREMTID

1. ETABLERING AF ET INTERNATIONALT SYSTEM

En aftale mellem Slovakbowhunting, Magyar Vadászíjász Egyesület og Klub lovecké lukostřelby ČMMJ, samt en forventet aftale mellem EBF's medlemsorganisationer, kan føre til udviklingen af et internationalt registreringssystem for buejagt. Systemet, som vil være tilgængeligt via internettet, kan give følgende fordele:

- ENSARTET DATAREGISTRERING OG GENNEMSIGTIGHED: Ensartet og ajourført statistik over jagteffektivitet.
- DIGITALISERING OG ADMINISTRATIV EFFEKTIVITET: Forenklet registrering af nedlagt vildt og organisering af uddannelsesprogrammer.
- STØTTE TIL SIKKERHED OG BÆREDYGTIGHED: Sikring af overholdelse af etiske og bæredygtige jagtregler.
- BEDRE INTERNATIONALT SAMARBEJDE: Hurtig kommunikation og udveksling af bedste praksis mellem medlemslandene.
- STØTTE TIL FORSKNING OG INNOVATION: Indsamling af detaljerede data om buejagt som en værdifuld forskningsressource.

Samlet vil disse fordele styrke buejagtens effektivitet og faglige udvikling i EU og i EBF's medlemslande.

Om denne oversættelse

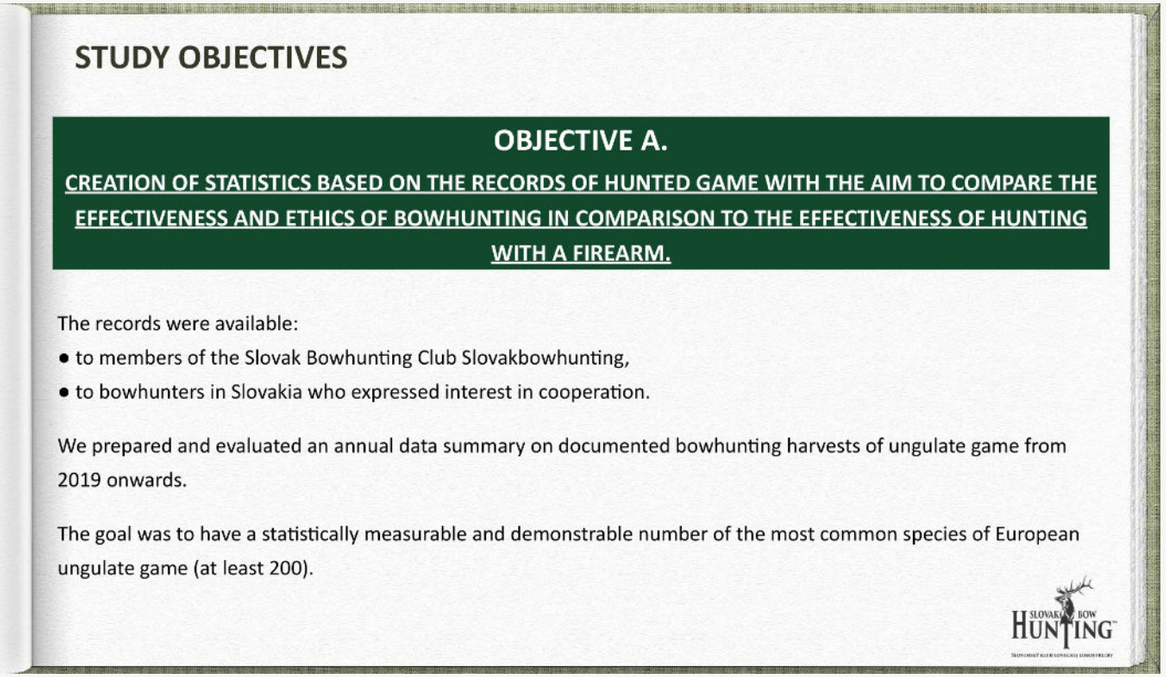
Rapportens tekst er oversat til dansk, mens originale illustrationer og tal bevares som visuel reference. Vurderinger og konklusioner tilhører undersøgelsens forfattere.

FORMÅL A

Statistisk sammenligning af effektiviteten og de etiske aspekter ved buejagt og jagt med skydevåben på grundlag af registreringer af vildt nedlagt med bue.

Ing. Gábor Molnár

Den slovakiske buejægerforening, Slovakbowhunting.

Om denne oversættelse

Rapportens tekst er oversat til dansk, mens originale illustrationer og tal bevares som visuel reference. Vurderinger og konklusioner tilhører undersøgelsens forfattere.

UNDERSØGELSENS FORMÅL – DEL A

FORMÅL A

Udarbejdelse af statistik på baggrund af registreringer af nedlagt vildt for at sammenligne buejagtens effektivitet og etiske aspekter med jagt med skydevåben.

Registreringsskemaerne var tilgængelige for:

- Medlemmer af den slovakiske buejagtklub Slovakbowhunting.
- Buejægere i Slovakiet, som ønskede at deltage i samarbejdet.

Der blev udarbejdet og evalueret en årlig dataoversigt over dokumenterede nedlæggelser af klovbærende vildt med bue fra og med 2019.

Målet var at have et statistisk målbart og dokumenterbart antal dyr fra de mest almindelige europæiske klovbærende vildtarter (mindst 200 dyr).

AN EXAMPLE OF A HUNT RECORD

ZÁZNAM O ULOVENÍ ZVERI LUKOM

MENO POĽOVNÍKA	Gábor Molnár			
DÁTUM ULOVENIA	11.01.2023			
ČAS ULOVENIA ZVERI	15:43			
DRUH ULOVENEJ ZVERI	Jelen Lesný			
VZDIALENOSŤ ULOVENEJ ZVERI V ČASE VÝSTRELU	22m			
POHYB ZVERI V ČASE VÝSTRELU	v pokoji	prechádzajúci	v kluse	
STUPEŇ PENETRÁCIE ŠÍPU	úplná	úplná, ale šíp zostal v tele	čiastočná	
ZÁSAH NA	kovboru	pľúca	na mäkko	iné
POSTAVENIE ZVERI V ČASE VÝSTRELU				
VZDIALENOSŤ OD NÁSTRELU PO DOHĽADANIE ZVERI	50m			
POUŽITÝ LOVECKÝ HROT	pevný	mechanický	špeciálny	iné

Tento záznam slúži výhradne k vypracovaniu štatistických údajov o love lukom na Slovensku. Svojim podpisom potvrdzujem, že všetky údaje uvedené v zázname sú pravdivé.

Om denne oversættelse

Rapportens tekst er oversat til dansk, mens originale illustrationer og tal bevares som visuel reference. Vurderinger og konklusioner tilhører undersøgelsens forfattere.

EKSEMPEL PÅ EN JAGTREGISTRERING

Den originale side viser et udfyldt registreringsskema sammen med et fotografi af det nedlagte dyr.

Skemaets oplysninger omfatter blandt andet jægerens navn, dato og tidspunkt, vildtart, afstand til dyret ved skuddet, pilens penetration, skudretning og dyrets stilling, afstanden til det nedlagte dyr samt type af jagtspids.

Fotografi og det originale skema er gengivet til venstre.

Om denne oversættelse

Rapportens tekst er oversat til dansk, mens originale illustrationer og tal bevares som visuel reference. Vurderinger og konklusioner tilhører undersøgelsens forfattere.

ANTAL NEDLAGTE DYR PR. ÅR, 2019–2024

År – antal nedlagte dyr (stk.)

2019: 61

2020: 48

2021: 54

2022: 72

2023: 45

2024: 47

I alt: 327 dyr.

NUMBER OF HUNTED GAME BY PREFERRED HUNTING STYLE

year	Number of harvested game	Treestand	Stalking
2019	61	49	12
2020	48	40	8
2021	54	44	10
2022	72	59	13
2023	45	40	5
2024	47	43	4
Total	**327**	**275**	**52**

Om denne oversættelse

Rapportens tekst er oversat til dansk, mens originale illustrationer og tal bevares som visuel reference. Vurderinger og konklusioner tilhører undersøgelsens forfattere.

ANTAL NEDLAGTE DYR EFTER JAGTFORM

År – i alt / fra forhøjet standplads / ved pürschjagt

2019: 61 / 49 / 12

2020: 48 / 40 / 8

2021: 54 / 44 / 10

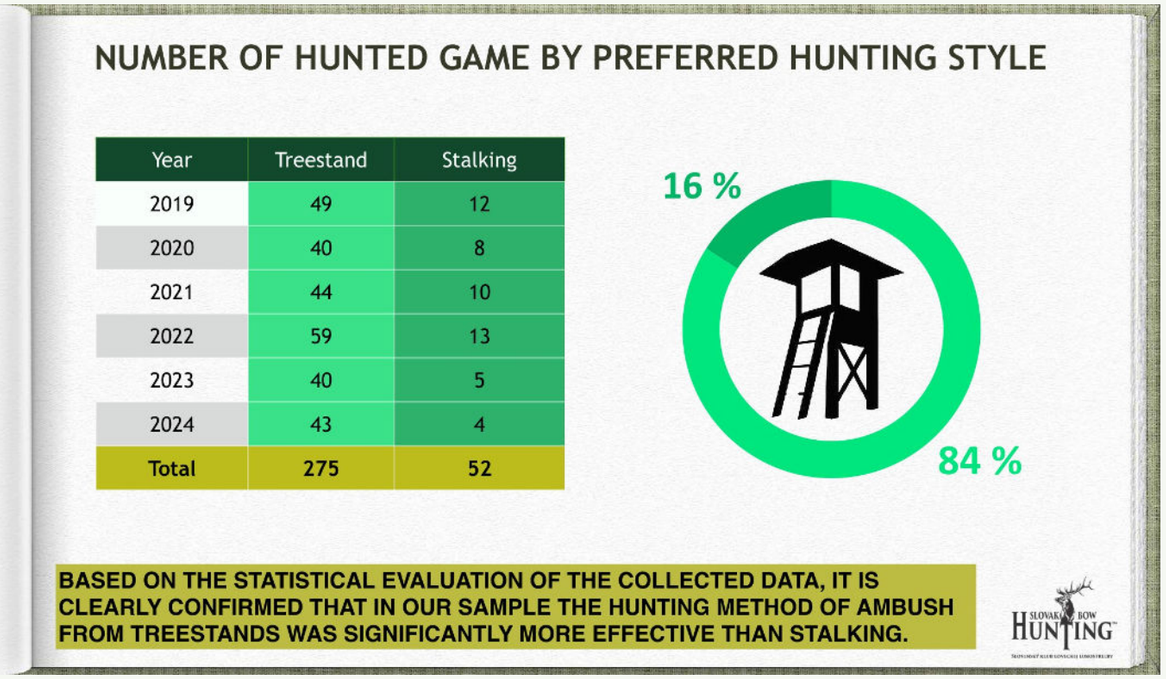
2022: 72 / 59 / 13

2023: 45 / 40 / 5

2024: 47 / 43 / 4

I alt: 327 / 275 / 52.

»Treestand« betegner anstandsjagt fra en forhøjet standplads; »stalking« betegner pürschjagt, hvor jægeren bevæger sig frem mod vildtet.

Om denne oversættelse

Rapportens tekst er oversat til dansk, mens originale illustrationer og tal bevares som visuel reference. Vurderinger og konklusioner tilhører undersøgelsens forfattere.

ANTAL NEDLAGTE DYR EFTER JAGTFORM – FORDELING

År – fra forhøjet standplads / ved pürschjagt

2019: 49 / 12

2020: 40 / 8

2021: 44 / 10

2022: 59 / 13

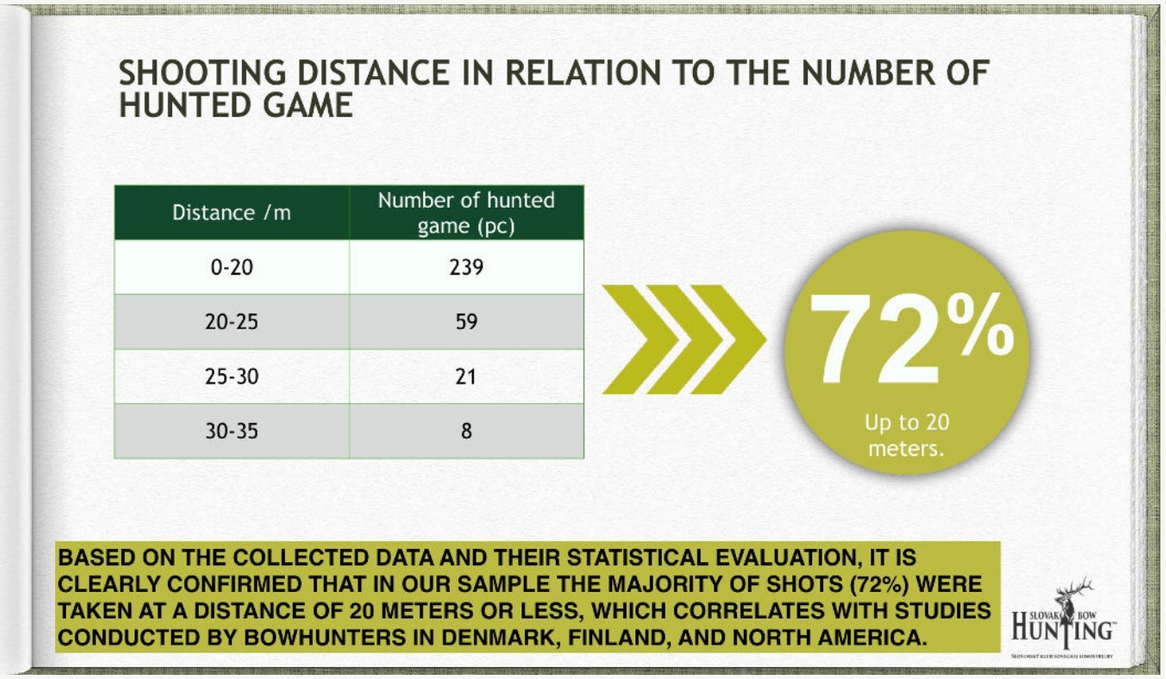
2023: 40 / 5

2024: 43 / 4

I alt: 275 / 52.

84 % fra forhøjet standplads og 16 % ved pürschjagt.

Ifølge forfatternes statistiske vurdering af de indsamlede data var anstandsjagt fra forhøjede standpladser i denne stikprøve markant mere effektiv end pürschjagt.

Om denne oversættelse

Rapportens tekst er oversat til dansk, mens originale illustrationer og tal bevares som visuel reference. Vurderinger og konklusioner tilhører undersøgelsens forfattere.

SKUDAFSTAND I FORHOLD TIL ANTAL NEDLAGTE DYR

Skudafstand (meter) – antal nedlagte dyr

0–20 m: 239

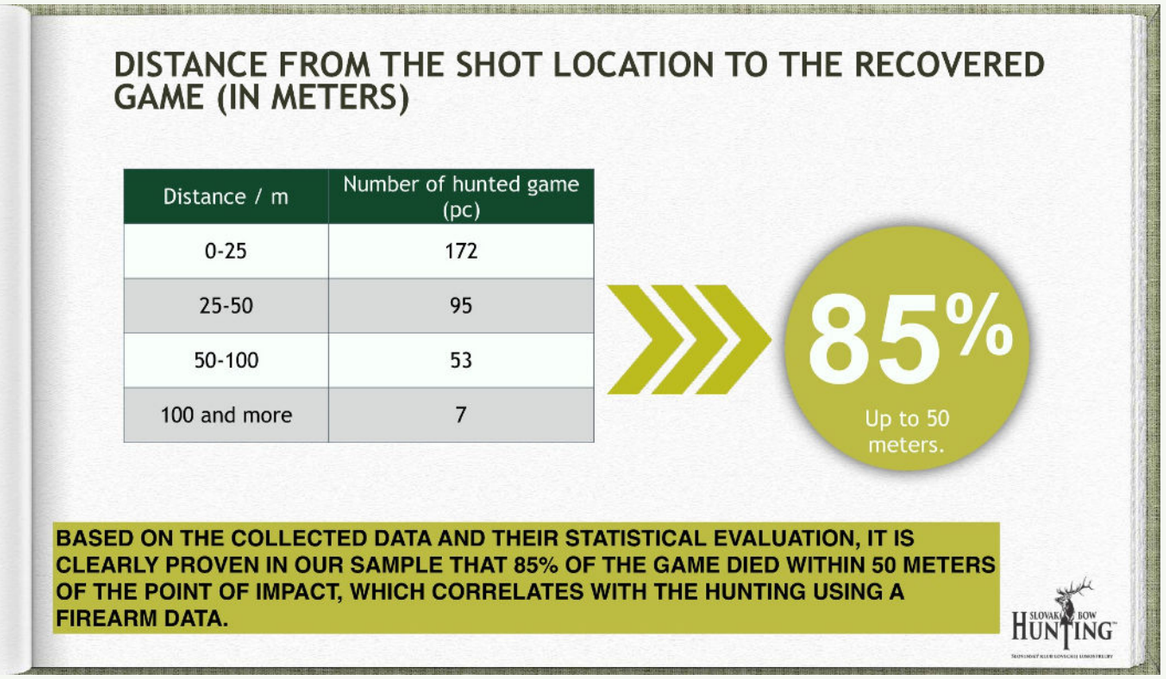
20–25 m: 59

25–30 m: 21

30–35 m: 8

72 %: højst 20 meter.

Ifølge forfatternes statistiske vurdering blev størstedelen af skuddene i deres stikprøve (72 %) afgivet på 20 meters afstand eller kortere. Det stemmer ifølge rapporten overens med undersøgelser foretaget af buejægere i Danmark, Finland og Nordamerika.

Om denne oversættelse

Rapportens tekst er oversat til dansk, mens originale illustrationer og tal bevares som visuel reference. Vurderinger og konklusioner tilhører undersøgelsens forfattere.

AFSTAND FRA SKUDSTEDET TIL DET FUNDNE VILDT

Afstand (meter) – antal nedlagte dyr

0–25 m: 172

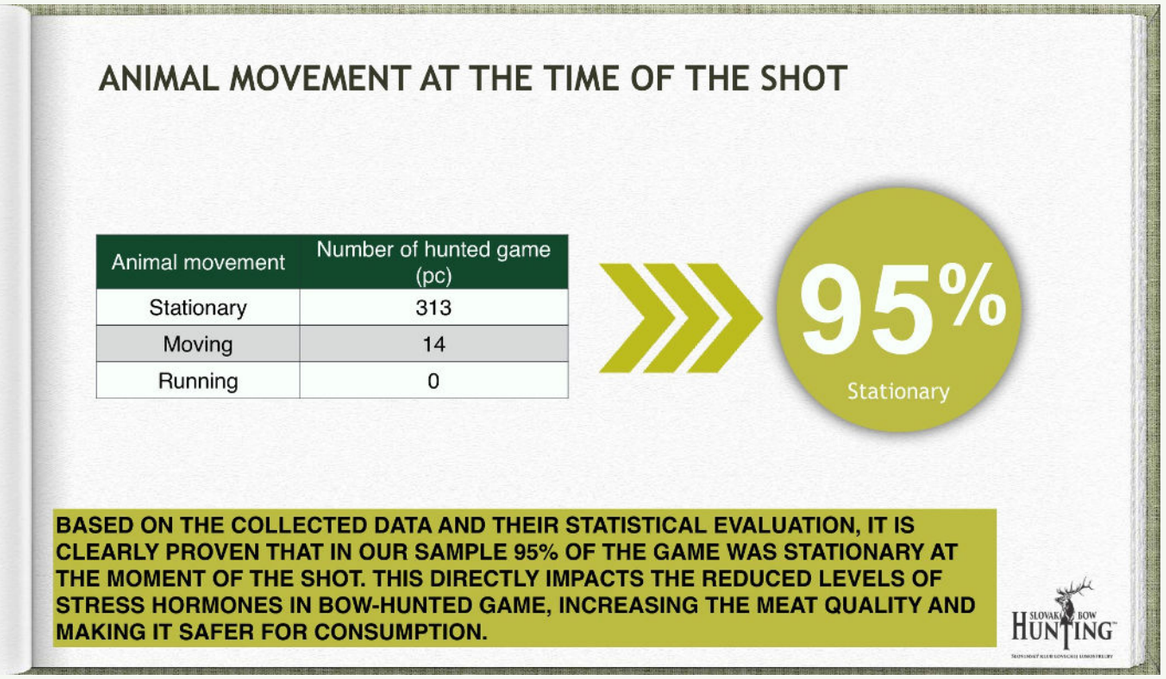
25–50 m: 95

50–100 m: 53

100 m eller mere: 7

85 %: højst 50 meter.

Ifølge forfatterne viser dataene fra deres stikprøve, at 85 % af dyrene døde inden for 50 meter fra træfstedet. Rapporten angiver, at dette stemmer overens med data for jagt med skydevåben.

Om denne oversættelse

Rapportens tekst er oversat til dansk, mens originale illustrationer og tal bevares som visuel reference. Vurderinger og konklusioner tilhører undersøgelsens forfattere.

DYRETS BEVÆGELSE I SKUDØJEBLIKKET

Dyrets bevægelse – antal nedlagte dyr

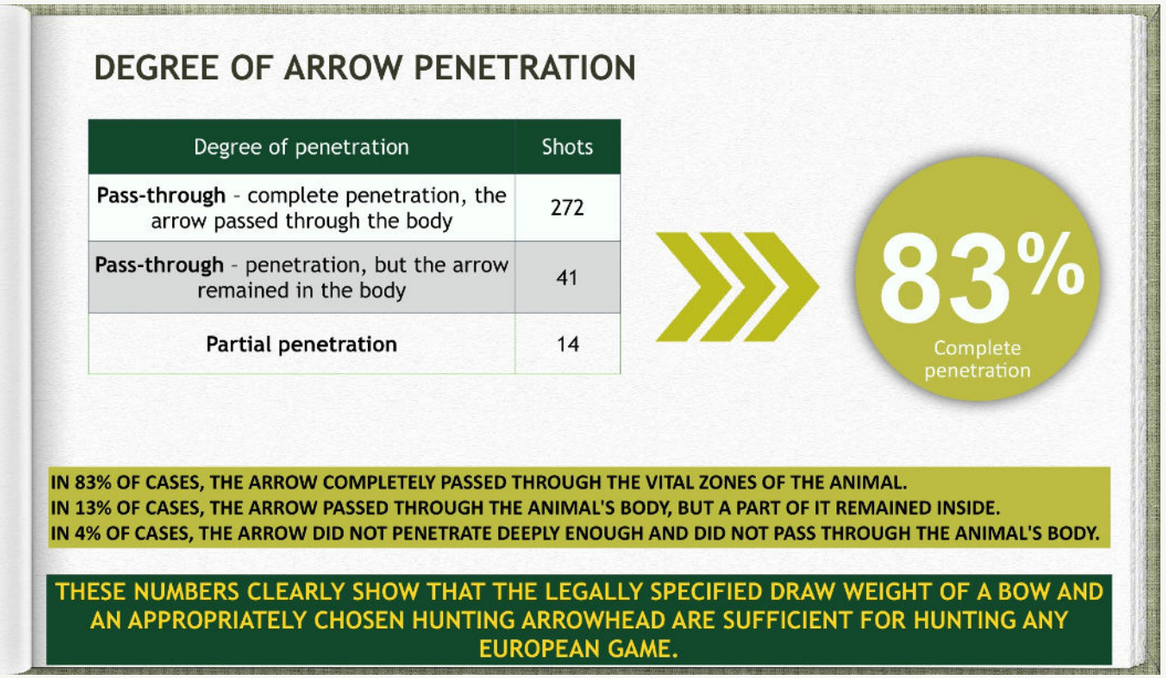
Stillestående: 313

I bevægelse: 14

Løbende: 0

95 % var stillestående.

Ifølge rapportens statistiske vurdering stod 95 % af dyrene i denne stikprøve stille på skudtidspunktet. Rapporten hævder, at dette direkte medfører lavere niveauer af stresshormoner hos vildt nedlagt med bue, hvilket forbedrer kødkvaliteten og gør kødet sikrere at spise.

Om denne oversættelse

Rapportens tekst er oversat til dansk, mens originale illustrationer og tal bevares som visuel reference. Vurderinger og konklusioner tilhører undersøgelsens forfattere.

GRAD AF PILPENETRATION

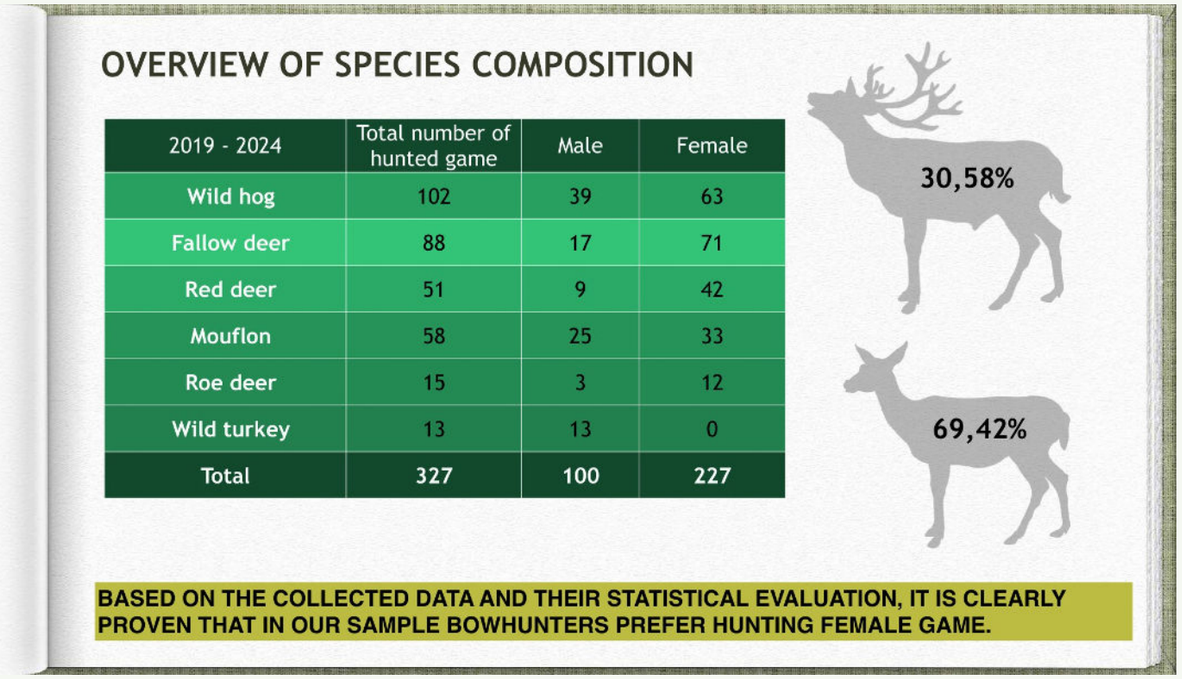
Penetrationsgrad – antal skud

- Fuld gennemskydning, hvor pilen passerede helt igennem dyret: 272.
- Pilen trængte igennem, men blev siddende delvist i dyret: 41.
- Delvis indtrængning: 14.

83 %: fuld gennemskydning.

I 83 % af tilfældene passerede pilen helt igennem dyrets vitale områder. I 13 % af tilfældene trængte pilen gennem dyrets krop, men en del af den blev siddende. I 4 % af tilfældene trængte pilen ikke dybt nok ind til at passere gennem kroppen.

Ifølge rapporten viser disse tal, at en lovbestemt minimumstrækvægt for buen og et korrekt valgt jagtpilespids er tilstrækkelige til jagt på alle europæiske vildtarter.

Om denne oversættelse

Rapportens tekst er oversat til dansk, mens originale illustrationer og tal bevares som visuel reference. Vurderinger og konklusioner tilhører undersøgelsens forfattere.

OVERSIGT OVER ARTSFORDELING

Vildtart – i alt / hanner / hunner (2019–2024)

Vildsvin: 102 / 39 / 63

Dåvildt: 88 / 17 / 71

Kronvildt: 51 / 9 / 42

Muflon: 58 / 25 / 33

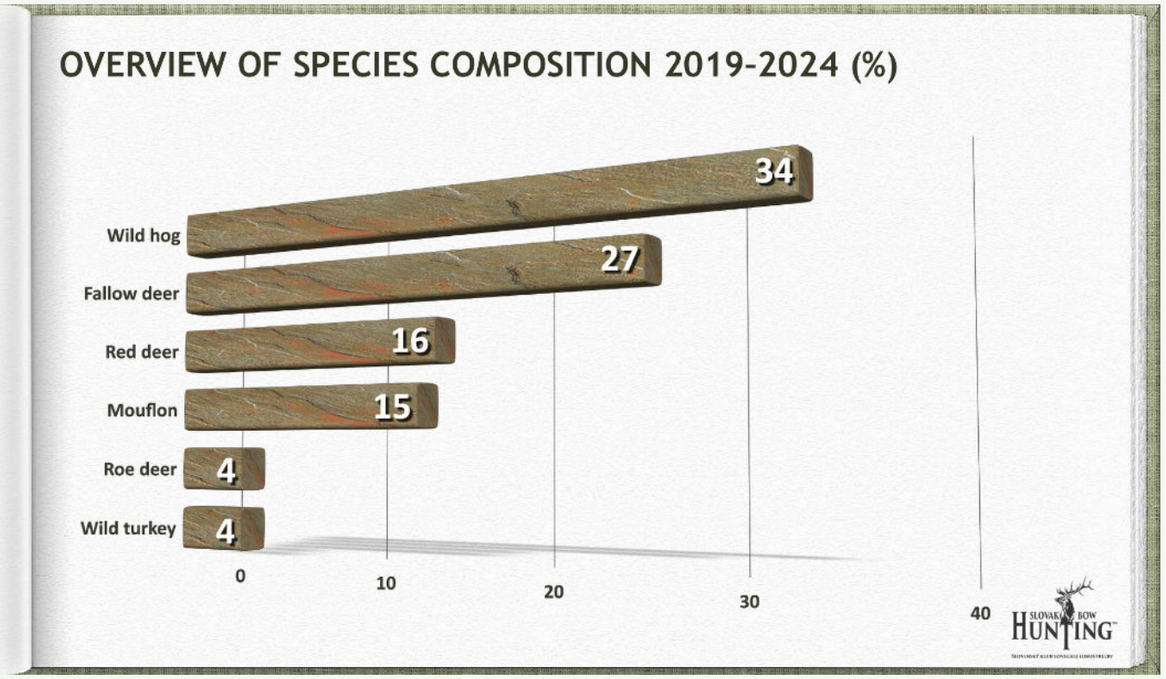
Råvildt: 15 / 3 / 12

Vild kalkun: 13 / 13 / 0

I alt: 327 / 100 / 227.

30,58 % hanner og 69,42 % hunner.

På baggrund af stikprøven konkluderer forfatterne, at buejægerne foretrækker at nedlægge hundyr.

ARTSFORDELING, 2019–2024 (%)

Figuren angiver følgende procentvise artsfordeling:

Vildsvin: 34 %

Dåvildt: 27 %

Kronvildt: 16 %

Muflon: 15 %

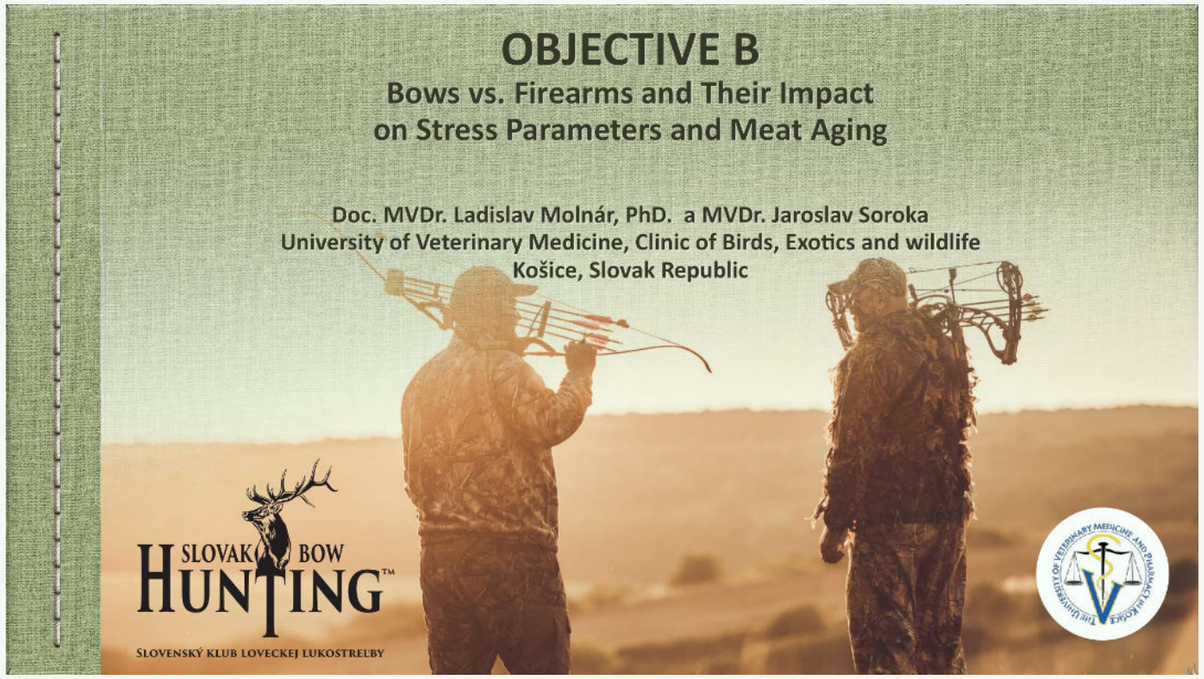
Råvildt: 4 %

Vild kalkun: 4 %.

Procentsatserne er gengivet præcis som på rapportens figur.

Om denne oversættelse

Rapportens tekst er oversat til dansk, mens originale illustrationer og tal bevares som visuel reference. Vurderinger og konklusioner tilhører undersøgelsens forfattere.

Om denne oversættelse

Rapportens tekst er oversat til dansk, mens originale illustrationer og tal bevares som visuel reference. Vurderinger og konklusioner tilhører undersøgelsens forfattere.

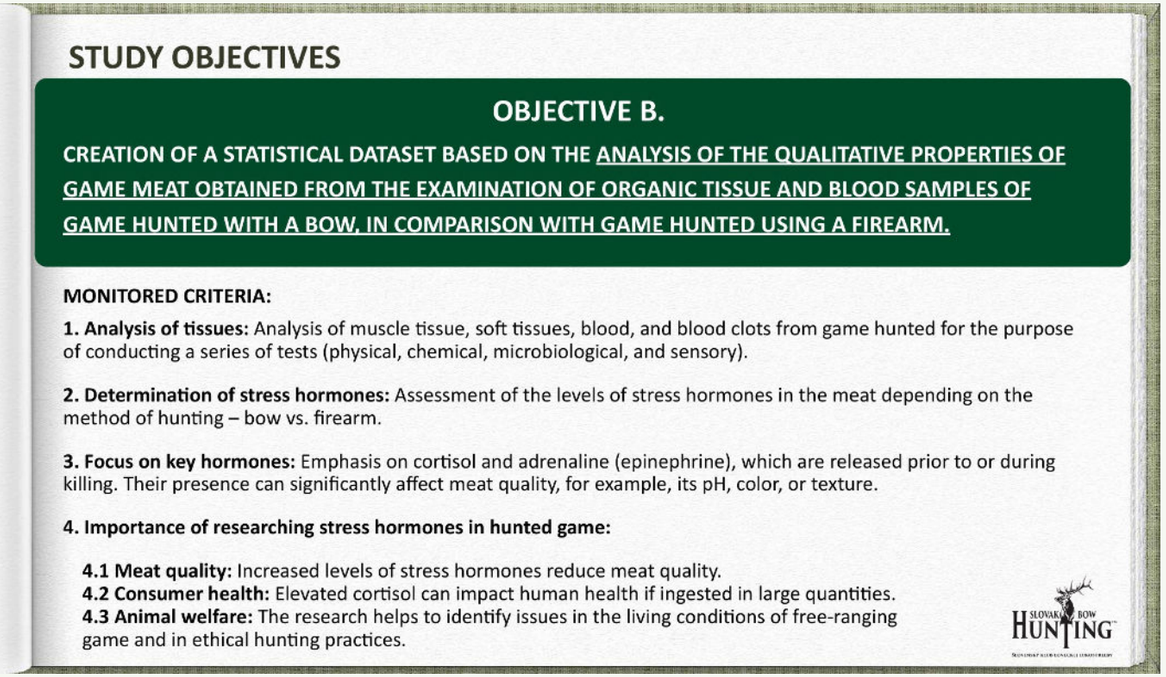
FORMÅL B

Bue versus skydevåben og deres indvirkning på stressparametre og kødets modning.

Doc. MVDr. Ladislav Molnár, ph.d., og MVDr. Jaroslav Soroka

Universitetet for Veterinærmedicin, Klinik for Fugle, Eksotiske Dyr og Vilde Dyr

Košice, Slovakiet.

Om denne oversættelse

Rapportens tekst er oversat til dansk, mens originale illustrationer og tal bevares som visuel reference. Vurderinger og konklusioner tilhører undersøgelsens forfattere.

UNDERSØGELSENS FORMÅL – DEL B

FORMÅL B

Opbygning af et statistisk datamateriale på baggrund af analyser af de kvalitative egenskaber ved vildtkød, baseret på biologiske vævs- og blodprøver fra vildt nedlagt med bue sammenlignet med vildt nedlagt med skydevåben.

UNDERSØGTE KRITERIER

1. Vævsanalyse: Analyse af muskelvæv, bløddele, blod og blodpropper fra nedlagt vildt gennem en række fysiske, kemiske, mikrobiologiske og sensoriske undersøgelser.

2. Bestemmelse af stresshormoner: Vurdering af stresshormonniveauer i kødet afhængigt af jagtmetode, bue eller skydevåben.

3. Fokus på nøglehormoner: Særlig vægt på kortisol og adrenalin (epinefrin), som frigives før eller under aflivningen. Deres tilstedeværelse kan påvirke kødets kvalitet, eksempelvis pH, farve og konsistens.

4. Betydningen af at undersøge stresshormoner hos nedlagt vildt:

4.1 Kødkvalitet: Forhøjede niveauer af stresshormoner forringer kødkvaliteten.

4.2 Forbrugersundhed: Forhøjet kortisol kan påvirke menneskers sundhed ved indtagelse i store mængder.

4.3 Dyrevelfærd: Forskningen kan identificere problemer med levevilkårene for fritlevende vildt og med etiske jagtmetoder.

Om denne oversættelse

Rapportens tekst er oversat til dansk, mens originale illustrationer og tal bevares som visuel reference. Vurderinger og konklusioner tilhører undersøgelsens forfattere.

METODE

Datoer: 28. november til 1. december 2024.

Sted: Zvernica Kováčová.

Antal jægere: 9.

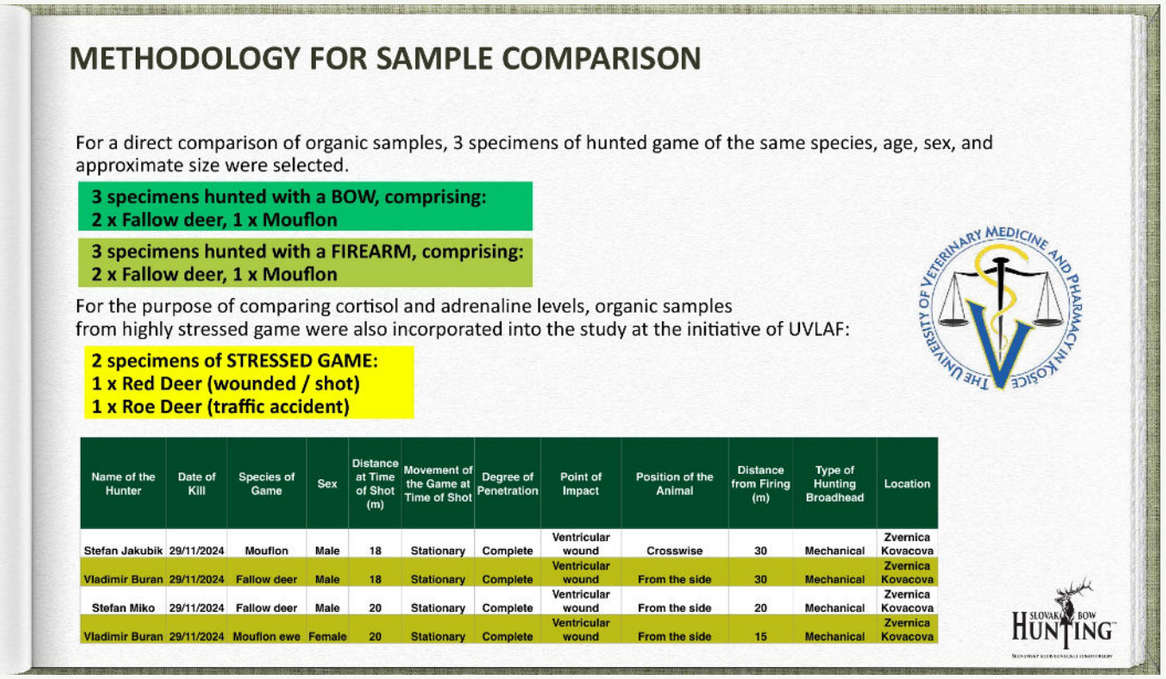
Antal personer med logistiske støtteopgaver: 2.

28. november 2024 – bue:

1 muflonvædder; 1 muflonfår; 2 dådyr; 1 då.

29. november 2024 – skydevåben:

1 muflonvædder; 2 muflonfår; 2 dådyr; 1 vildsvin.

METHODOLOGY FOR SAMPLE COMPARISON

For a direct comparison of organic samples, 3 specimens of hunted game of the same species, age, sex, and approximate size were selected.

3 specimens hunted with a BOW, comprising:
2 x Fallow deer, 1 x Mouflon

3 specimens hunted with a FIREARM, comprising:
2 x Fallow deer, 1 x Mouflon

For the purpose of comparing cortisol and adrenaline levels, organic samples from highly stressed game were also incorporated into the study at the initiative of UVLAF:

2 specimens of STRESSED GAME:
1 x Red Deer (wounded / shot)
1 x Roe Deer (traffic accident)

Name of the Hunter	Date of Kill	Species of Game	Sex	Distance at Time of Shot (m)	Movement of the Game at Time of Shot	Degree of Penetration	Point of Impact	Position of the Animal	Distance from Firing (m)	Type of Hunting Broadhead	Location
Stefan Jakubik	29/11/2024	Mouflon	Male	18	Stationary	Complete	Ventricular wound	Crosswise	30	Mechanical	Zvernica Kovacova
Vladimir Buran	29/11/2024	Fallow deer	Male	18	Stationary	Complete	Ventricular wound	From the side	30	Mechanical	Zvernica Kovacova
Stefan Miko	29/11/2024	Fallow deer	Male	20	Stationary	Complete	Ventricular wound	From the side	20	Mechanical	Zvernica Kovacova
Vladimir Buran	29/11/2024	Mouflon ewe	Female	20	Stationary	Complete	Ventricular wound	From the side	15	Mechanical	Zvernica Kovacova

Om denne oversættelse

Rapportens tekst er oversat til dansk, mens originale illustrationer og tal bevares som visuel reference. Vurderinger og konklusioner tilhører undersøgelsens forfattere.

METODE TIL SAMMENLIGNING AF PRØVER

For at kunne sammenligne de biologiske prøver direkte blev der udvalgt tre nedlagte dyr med samme art, alder, køn og omtrent samme størrelse i hver jagtgruppe:

Nedlagt med BUE: 2 dådyr og 1 muflon.

Nedlagt med SKYDEVÅBEN: 2 dådyr og 1 muflon.

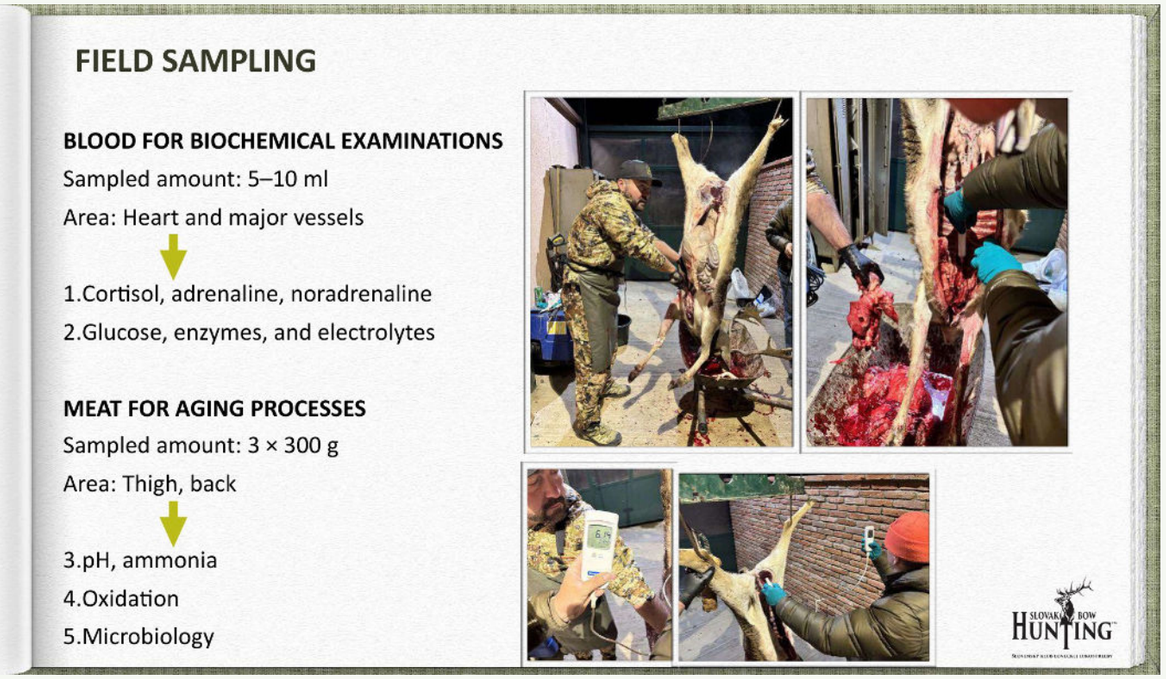
På initiativ fra UVLAF blev der også inddraget biologiske prøver fra to stærkt stresspåvirkede dyr til sammenligning af kortisol- og adrenalinniveauerne:

- 1 krondyr (anskudt/skudt).
- 1 rådyr (trafikulykke).

REGISTRERINGSOVERSIGT (SKEMAET)

Kolonnerne er: jæger; dato for nedlæggelse; vildtart; køn; skudafstand; dyrets bevægelse i skudøjeblikket; penetrationsgrad; træfsted; dyrets stilling; afstand fra skudstedet; type af jagtspids; lokalitet.

Eksemplerne viser Štefan Jakubík (muflon), Vladimír Buran (dådyr), Štefan Miko (dådyr) og Vladimír Buran (muflonfår), alle registreret den 29. november 2024 ved Zvernica Kováčová. De angivne skudafstande er 18, 18, 20 og 20 meter. Alle dyr står stille og har registreret fuld penetration og træf i hjertekammerområdet (»ventricular wound«). Første dyr er angivet som stående på tværs; de øvrige fra siden. Der er anvendt mekaniske jagtspidser. De opgivne afstande fra skudstedet er 30, 30, 20 og 15 meter.

Om denne oversættelse

Rapportens tekst er oversat til dansk, mens originale illustrationer og tal bevares som visuel reference. Vurderinger og konklusioner tilhører undersøgelsens forfattere.

PRØVEUDTAGNING I FELTEN

BLOD TIL BIOKEMISKE UNDERSØGELSER

Prøvemængde: 5–10 ml.

Prøvested: Hjerte og større blodkar.

Undersøgelser:

1. Kortisol, adrenalin og noradrenalin.
2. Glukose, enzymer og elektrolytter.

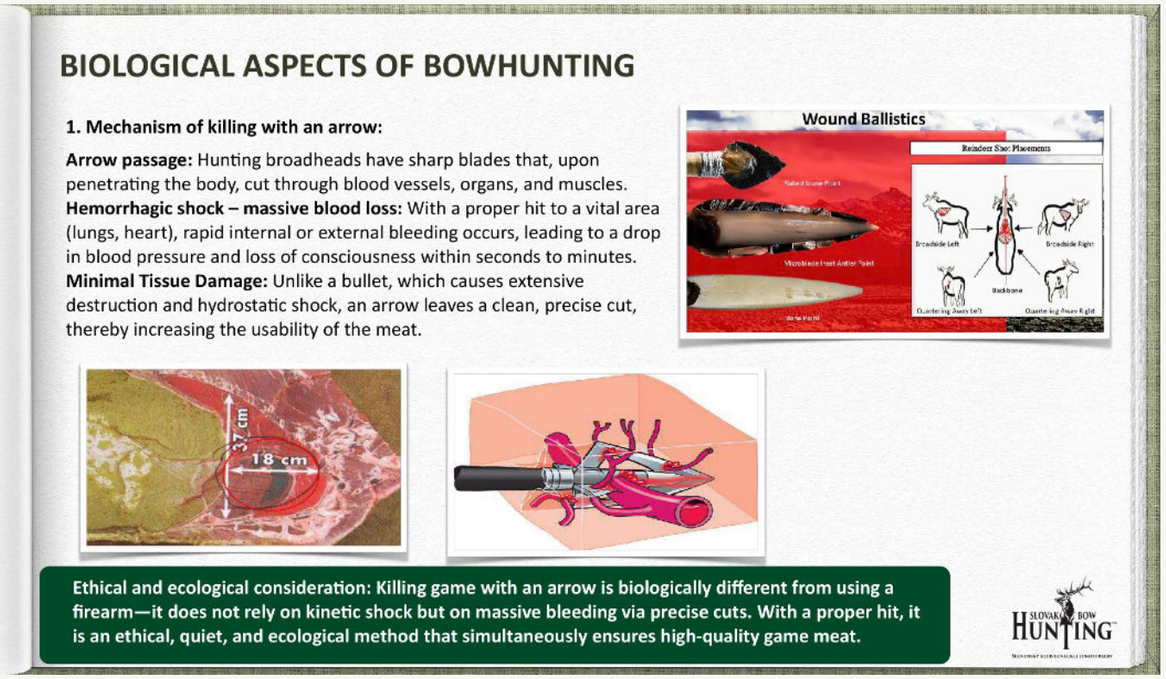
KØD TIL UNDERSØGELSE AF MODNINGSPROCESSER

Prøvemængde: 3 × 300 g.

Prøvested: Lår og ryg.

Undersøgelser:

3. pH og ammoniak.
4. Oxidation.
5. Mikrobiologi.

Om denne oversættelse

Rapportens tekst er oversat til dansk, mens originale illustrationer og tal bevares som visuel reference. Vurderinger og konklusioner tilhører undersøgelsens forfattere.

BIOLOGISKE ASPEKTER VED BUEJAGT

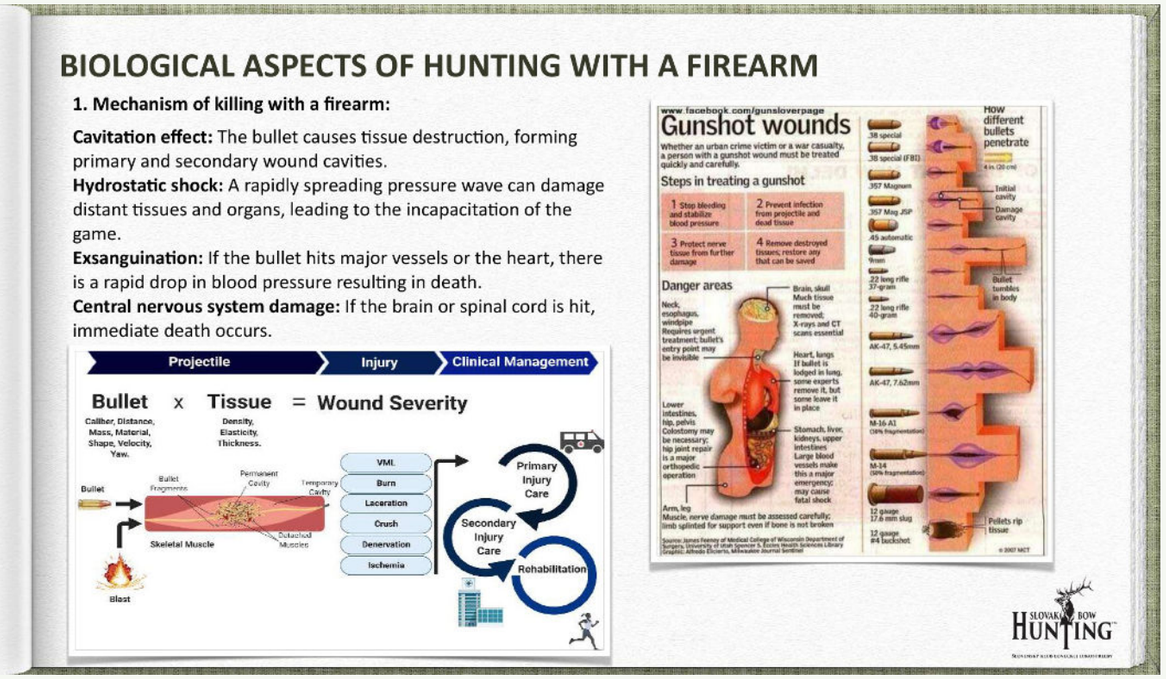
1. DRABSMEKANISME VED TRÆF MED EN PIL

Pilens passage: Jagtspidser har skarpe knive, der ved indtrængning i kroppen skærer gennem blodkar, organer og muskler.

Hæmoragisk shock – massivt blodtab: Et korrekt træf i et vitalt område (lunger eller hjerte) medfører hurtig indre eller ydre blødning og et fald i blodtrykket, som kan føre til bevidstløshed i løbet af sekunder til minutter.

Begrænset vævsskade: Til forskel fra et projektil, der kan forårsage omfattende ødelæggelse og hydrostatisk shock, efterlader en pil ifølge rapporten et rent, præcist snit, hvilket øger den anvendelige mængde kød.

Etiske og økologiske overvejelser: At nedlægge vildt med en pil adskiller sig biologisk fra brugen af skydevåben. Metoden bygger ikke på kinetisk shock, men på massivt blodtab fra præcise snit. Ved et korrekt træf beskriver forfatterne den som en etisk, støjsvag og miljøvenlig metode, der samtidig sikrer vildtkød af høj kvalitet.

Om denne oversættelse

Rapportens tekst er oversat til dansk, mens originale illustrationer og tal bevares som visuel reference. Vurderinger og konklusioner tilhører undersøgelsens forfattere.

BIOLOGISKE ASPEKTER VED JAGT MED SKYDEVÅBEN

1. DRABSMEKANISME VED TRÆF MED ET PROJEKTIL

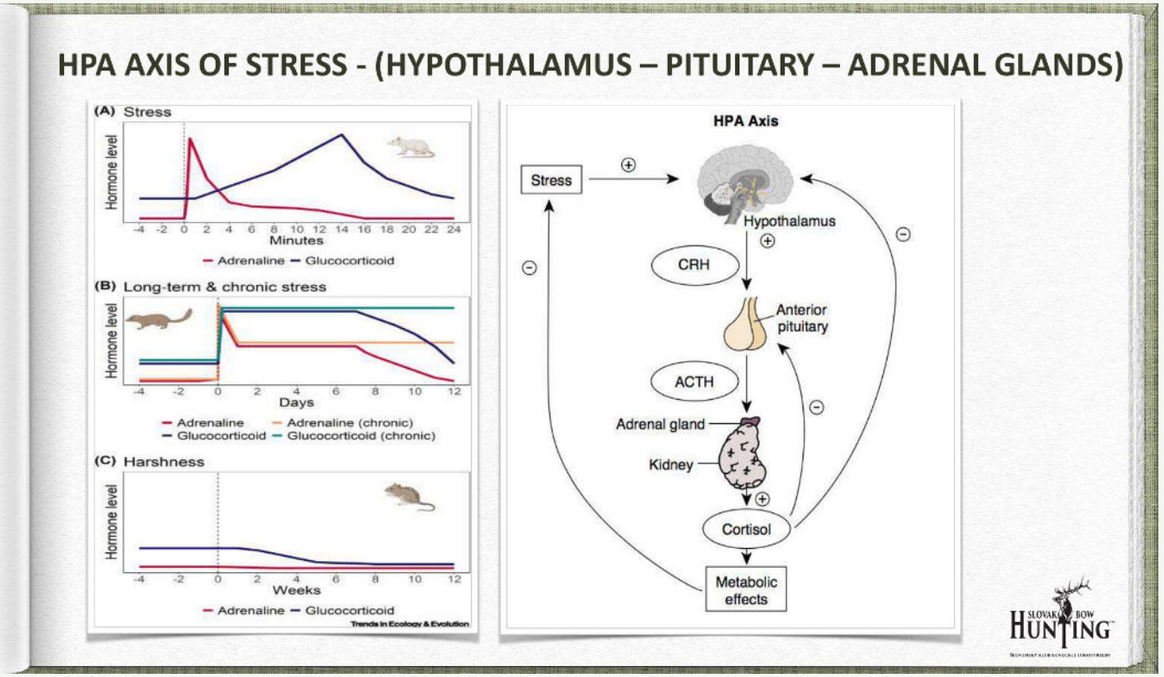
Kavitationseffekt: Projektilet forårsager vævsødelæggelse og danner primære og sekundære sårhulrum.

Hydrostatisk shock: En hurtigt udbredende trykbølge kan beskadige fjerntliggende væv og organer og dermed sætte dyret ud af stand til at bevæge sig.

Forblødning: Hvis projektilet rammer større blodkar eller hjertet, falder blodtrykket hurtigt, hvilket kan føre til døden.

Skade på centralnervesystemet: Et træf i hjernen eller rygmarven kan medføre øjeblikkelig død.

Figurerne på originalen illustrerer projektilers sårkanaler og vævspåvirkning.

Om denne oversættelse

Rapportens tekst er oversat til dansk, mens originale illustrationer og tal bevares som visuel reference. Vurderinger og konklusioner tilhører undersøgelsens forfattere.

STRESSENS HPA-AKSE

HPA-aksen: hypothalamus – hypofysen – binyrerne.

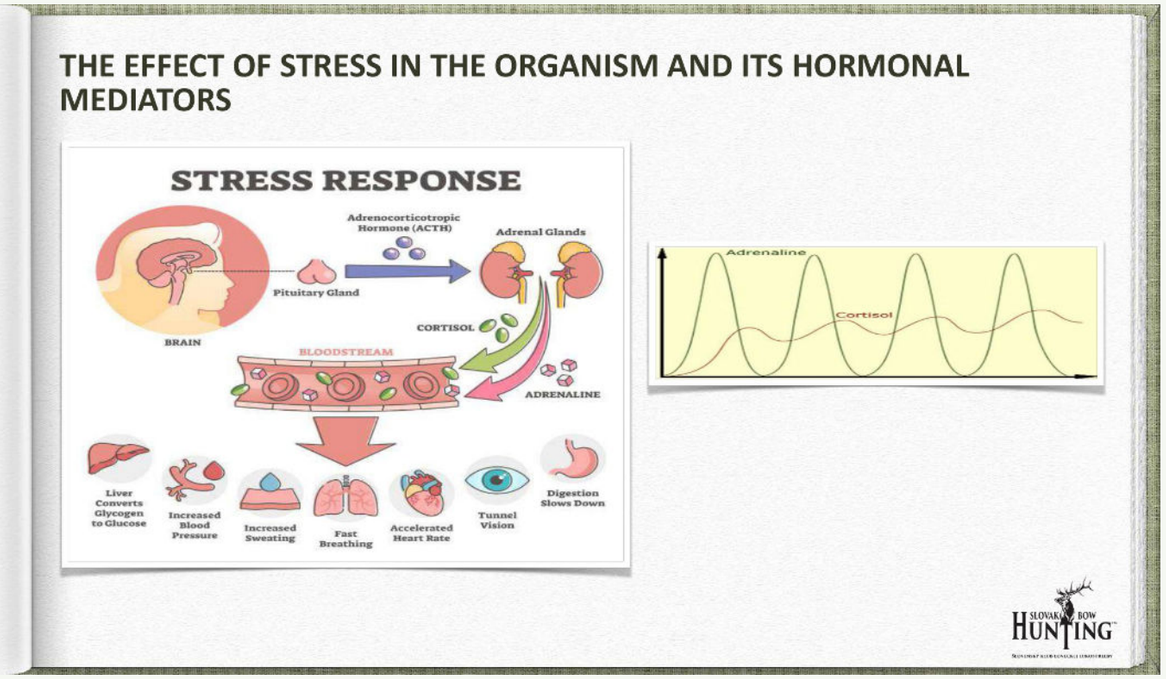
Figuren viser stressresponsens hormonelle reguleringskæde:

Stress → hypothalamus → CRH (kortikotropinfrigørende hormon) → hypofysens forlap → ACTH (adrenokortikotropt hormon) → binyrerne → kortisol → stofskiftemæssige virkninger.

Pilene illustrerer også negativ feedback.

Diagrammerne til venstre sammenligner hormonelle forløb ved akut stress, langvarig/kronisk stress og hårdførhed/modstandsdygtighed.

Figurbetegnelser: adrenaline = adrenalin; glucocorticoid = glukokortikoid; hormone level = hormonniveau; minutes = minutter; days = dage; weeks = uger.

Om denne oversættelse

Rapportens tekst er oversat til dansk, mens originale illustrationer og tal bevares som visuel reference. Vurderinger og konklusioner tilhører undersøgelsens forfattere.

STRESSENS VIRKNING I ORGANISMEN OG HORMONELLE SIGNALSTOFFER

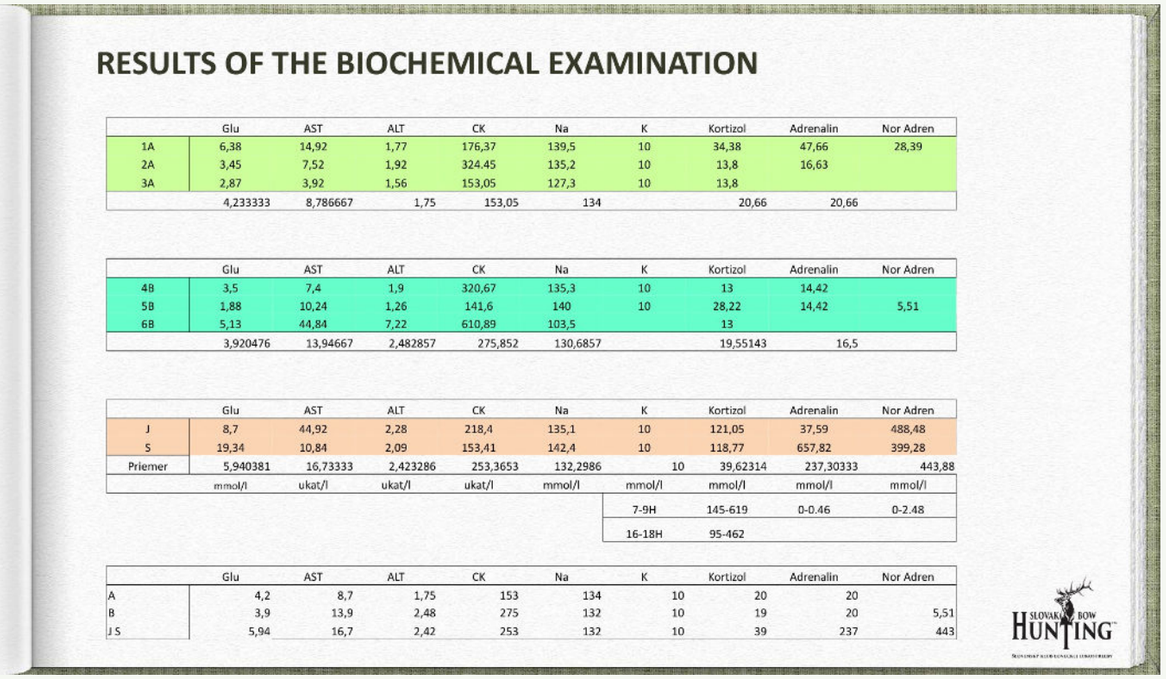
Figuren illustrerer kroppens stressreaktion.

Hjernen og hypofysen sender hormonsignaler til binyrerne. Herfra frigives kortisol og adrenalin til blodbanen.

Mulige fysiologiske reaktioner, som er angivet i figuren:

- Leveren omdanner glykogen til glukose.
- Blodtrykket stiger.
- Svedproduktionen øges.
- Vejrtrækningen bliver hurtigere.
- Hjerterytmen stiger.
- Synsfeltet indsnævres.
- Fordøjelsen nedsættes.

Diagrammet til højre viser forskellige tidsmæssige forløb for adrenalin og kortisol.

RESULTS OF THE BIOCHEMICAL EXAMINATION

	Glu	AST	ALT	CK	Na	K	Kortizol	Adrenalin	Nor Adren
1A	6,38	14,92	1,77	176,37	139,5	10	34,38	47,66	28,39
2A	3,45	7,52	1,92	324.45	135,2	10	13,8	16,63	
3A	2,87	3,92	1,56	153,05	127,3	10	13,8		
	4,233333	8,786667	1,75	153,05	134		20,66	20,66	

	Glu	AST	ALT	CK	Na	K	Kortizol	Adrenalin	Nor Adren
4B	3,5	7,4	1,9	320,67	135,3	10	13	14,42	
5B	1,88	10,24	1,26	141,6	140	10	28,22	14,42	5,51
6B	5,13	44,84	7,22	610,89	103,5		13		
	3,920476	13,94667	2,482857	275,852	130,6857		19,55143	16,5	

	Glu	AST	ALT	CK	Na	K	Kortizol	Adrenalin	Nor Adren
J	8,7	44,92	2,28	218,4	135,1	10	121,05	37,59	488,48
S	19,34	10,84	2,09	153,41	142,4	10	118,77	657,82	399,28
Priemer	5,940381	16,73333	2,423286	253,3653	132,2986	10	39,62314	237,30333	443,88
	mmol/l	ukat/l	ukat/l	ukat/l	mmol/l	mmol/l	mmol/l	mmol/l	mmol/l
						7-9H	145-619	0-0.46	0-2.48
						16-18H	95-462		

	Glu	AST	ALT	CK	Na	K	Kortizol	Adrenalin	Nor Adren
A	4,2	8,7	1,75	153	134	10	20	20	
B	3,9	13,9	2,48	275	132	10	19	20	5,51
J S	5,94	16,7	2,42	253	132	10	39	237	443

SLOVAK BOW HUNTING

Om denne oversættelse

Rapportens tekst er oversat til dansk, mens originale illustrationer og tal bevares som visuel reference. Vurderinger og konklusioner tilhører undersøgelsens forfattere.

RESULTATER AF DEN BIOKEMISKE UNDERSØGELSE

Den originale side indeholder målinger for tre grupper:

A (1A–3A): dyr nedlagt med skydevåben.

B (4B–6B): dyr nedlagt med bue.

J/S: stress-/traumepåvirkede sammenligningsdyr.

DANSKE KOLONNEBETEGNELSER

Glu: glukose.

AST: aspartataminotransferase.

ALT: alaninaminotransferase.

CK: kreatinkinase (CPK).

Na: natrium. K: kalium.

Kortizol: kortisol.

Adrenalin: adrenalin.

Nor Adren: noradrenalin.

Priemer: gennemsnit.

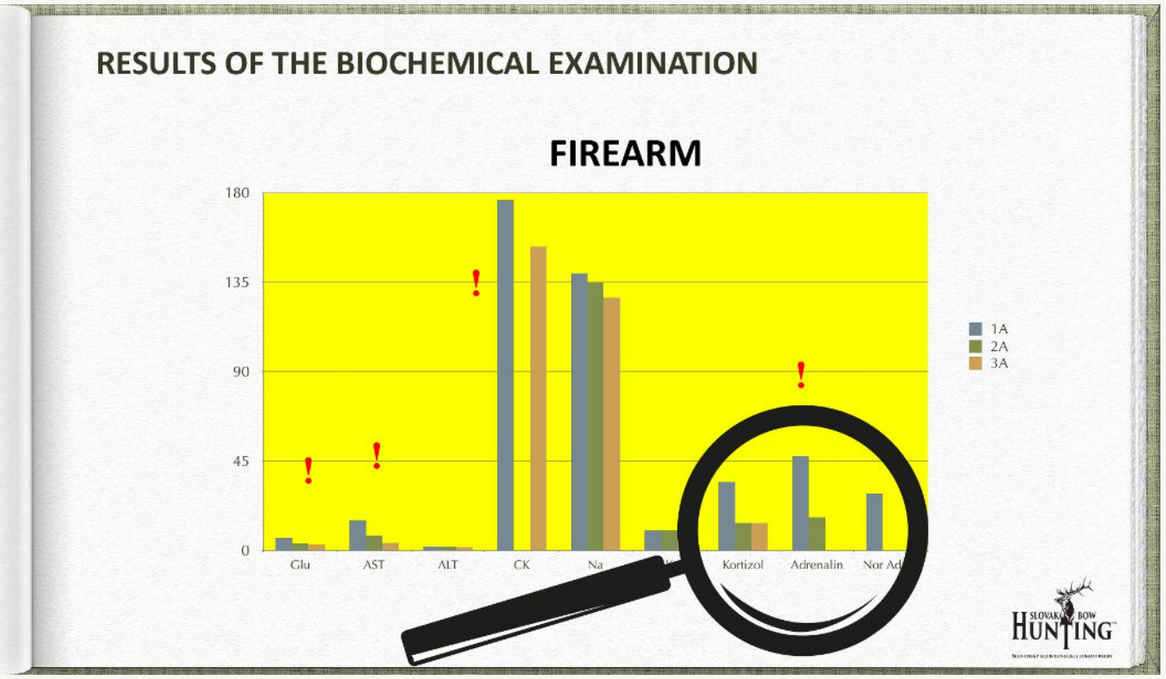
RAPPORTENS AFRUNDEDE GRUPPEVÆRDIER (nederste tabel)

A: Glu 4,2; AST 8,7; ALT 1,75; CK 153; Na 134; K 10; kortisol 20; adrenalin 20.

B: Glu 3,9; AST 13,9; ALT 2,48; CK 275; Na 132; K 10; kortisol 19; adrenalin 20; noradrenalin 5,51.

J/S: Glu 5,94; AST 16,7; ALT 2,42; CK 253; Na 132; K 10; kortisol 39; adrenalin 237; noradrenalin 443.

De individuelle målinger og enheder står uændret i originaltabellerne.

Om denne oversættelse

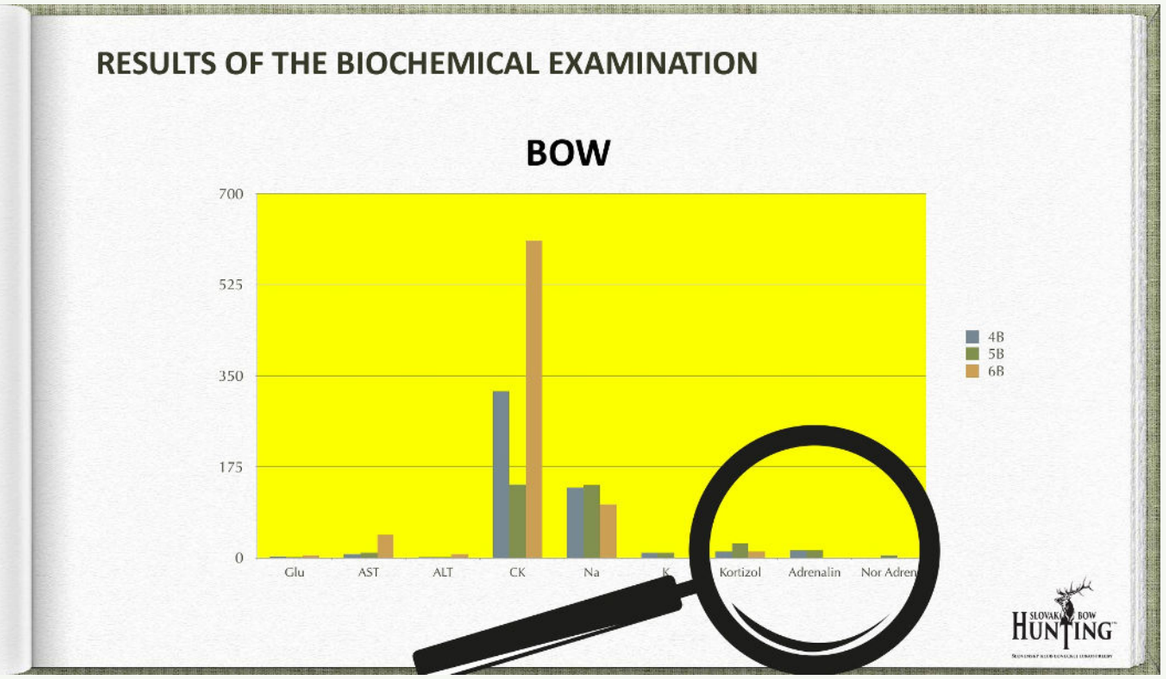
Rapportens tekst er oversat til dansk, mens originale illustrationer og tal bevares som visuel reference. Vurderinger og konklusioner tilhører undersøgelsens forfattere.

BIOKEMISKE RESULTATER – SKYDEVÅBEN

Søjlediagram med biokemiske målinger for dyr nedlagt med skydevåben (prøverne 1A, 2A og 3A).

Variabler på den vandrette akse: glukose (Glu), AST, ALT, kreatinkinase (CK), natrium (Na), kalium (K), kortisol, adrenalin og noradrenalin.

Diagrammets skala går fra 0 til 180. Udråbstegn og forstørrelsesglas er grafiske markeringer fra originalen. De målte værdier er gengivet i tabellen på side 33.

Om denne oversættelse

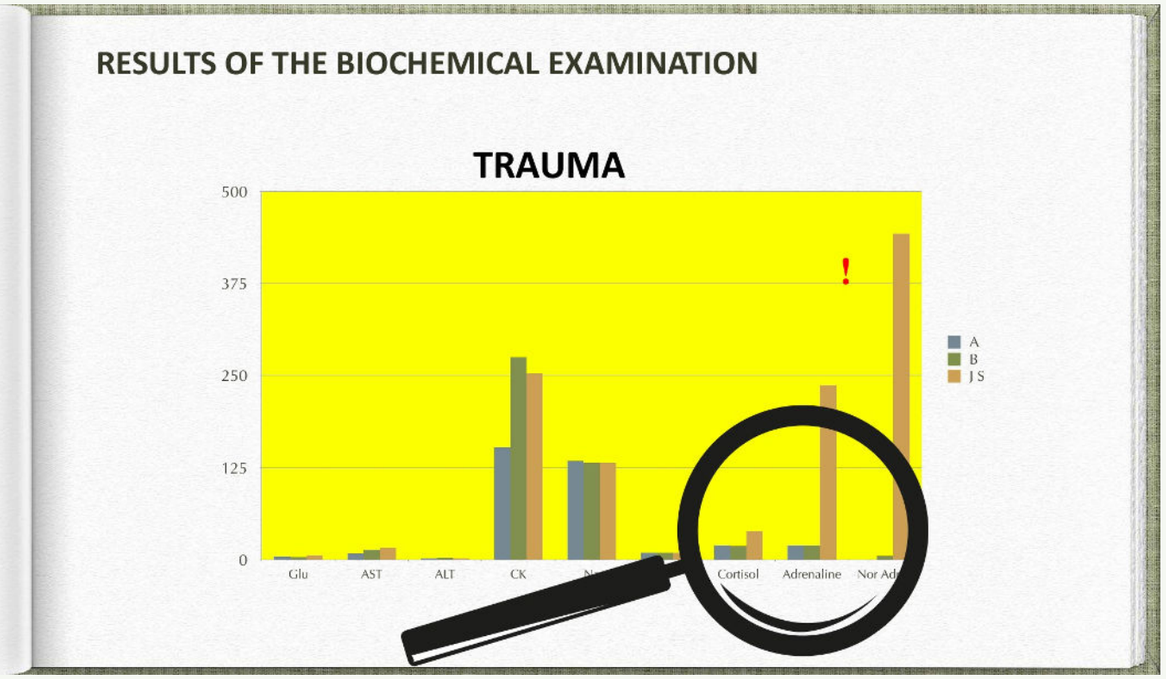
Rapportens tekst er oversat til dansk, mens originale illustrationer og tal bevares som visuel reference. Vurderinger og konklusioner tilhører undersøgelsens forfattere.

BIOKEMISKE RESULTATER – BUE

Søjlediagram med biokemiske målinger for dyr nedlagt med bue (prøverne 4B, 5B og 6B).

Variabler: glukose (Glu), AST, ALT, kreatinkinase (CK), natrium (Na), kalium (K), kortisol, adrenalin og noradrenalin.

Diagrammets skala går fra 0 til 700. De målte værdier er gengivet i tabellen på side 33.

Om denne oversættelse

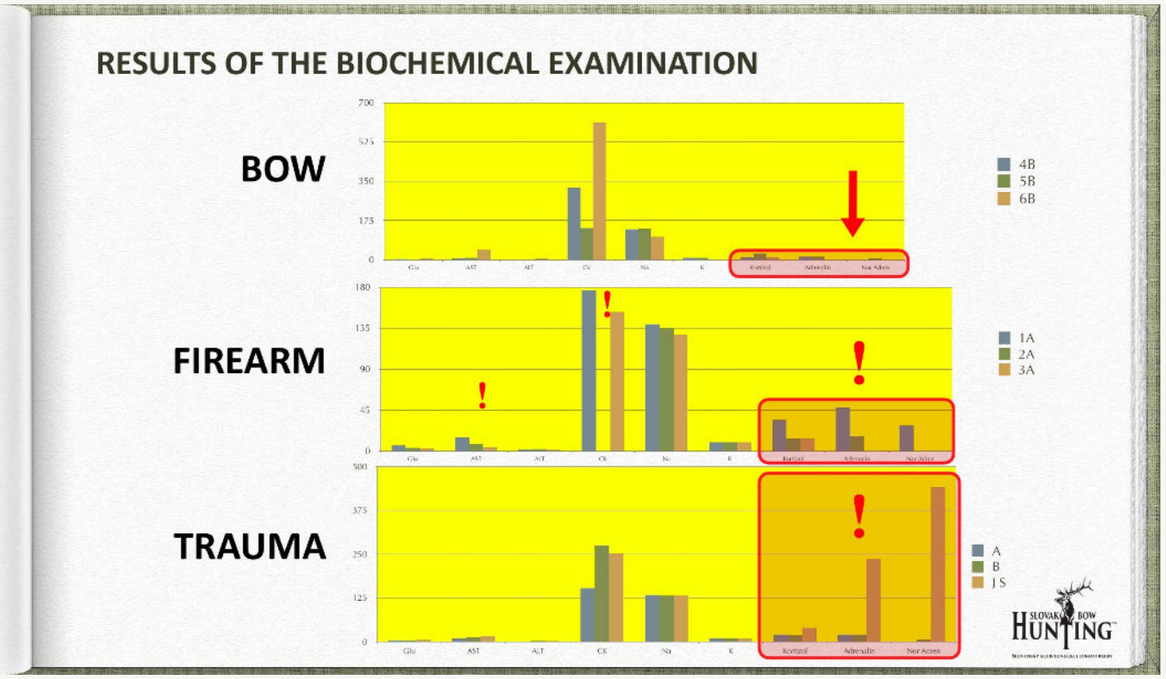
Rapportens tekst er oversat til dansk, mens originale illustrationer og tal bevares som visuel reference. Vurderinger og konklusioner tilhører undersøgelsens forfattere.

BIOKEMISKE RESULTATER – TRAUME

Søjlediagram for sammenligningsmaterialet med stærkt stresspåvirkede/traumatiserede dyr (J/S).

Variabler: glukose (Glu), AST, ALT, kreatinkinase (CK), natrium (Na), kalium (K), kortisol, adrenalin og noradrenalin.

Grupper i diagrammet: A (skydevåben), B (bue) og J/S (traume). Diagrammets skala går fra 0 til 500. De tilhørende data fremgår af tabellen på side 33.

Om denne oversættelse

Rapportens tekst er oversat til dansk, mens originale illustrationer og tal bevares som visuel reference. Vurderinger og konklusioner tilhører undersøgelsens forfattere.

BIOKEMISKE RESULTATER – SAMLET VISNING

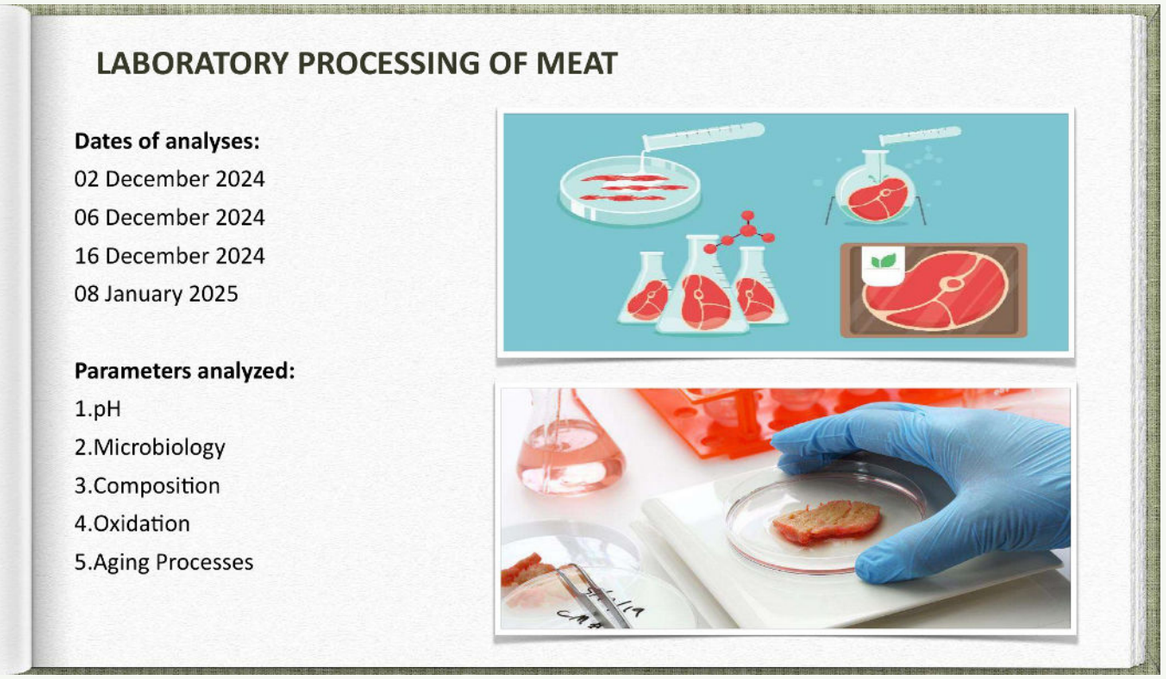
Samlet fremstilling af tre søjlediagrammer:

SKYDEVÅBEN: Prøverne 1A–3A.

BUE: Prøverne 4B–6B.

TRAUME: Den stress-/traumepåvirkede sammenligningsgruppe.

Diagrammerne sammenligner glukose, AST, ALT, kreatinkinase, natrium, kalium, kortisol, adrenalin og noradrenalin. Bemærk, at deldiagrammerne anvender forskellige y-akseskalaer. Alle råtal fremgår af side 33.

Om denne oversættelse

Rapportens tekst er oversat til dansk, mens originale illustrationer og tal bevares som visuel reference. Vurderinger og konklusioner tilhører undersøgelsens forfattere.

LABORATORIEBEHANDLING AF KØD

Datoer for analyser:

2. december 2024.

6. december 2024.

16. december 2024.

8. januar 2025.

Analyserede parametre:

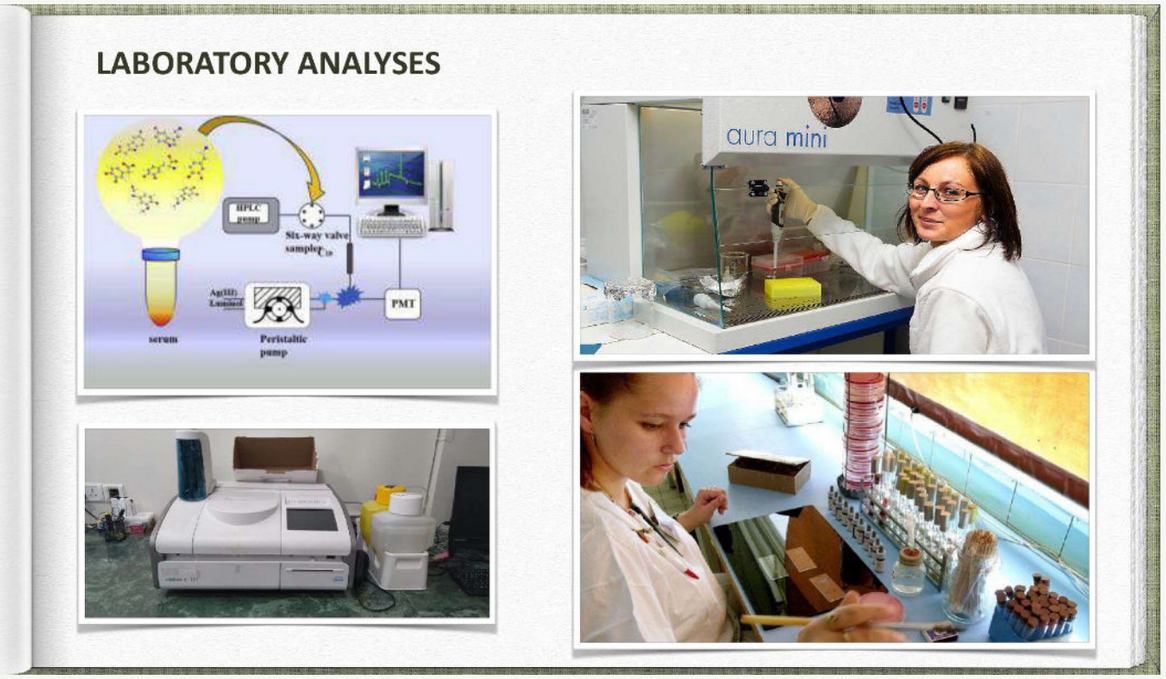
1. pH.

2. Mikrobiologi.

3. Sammensætning.

4. Oxidation.

5. Modningsprocesser.

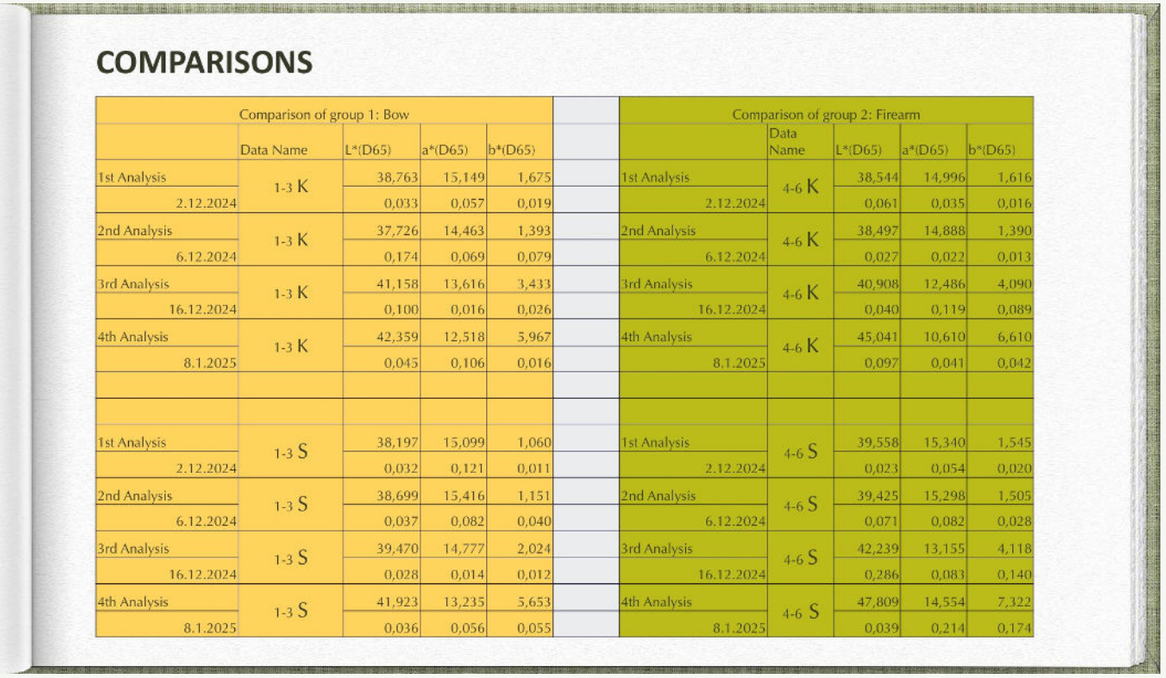
Om denne oversættelse

Rapportens tekst er oversat til dansk, mens originale illustrationer og tal bevares som visuel reference. Vurderinger og konklusioner tilhører undersøgelsens forfattere.

LABORATORIEANALYSER

Denne side viser fotografier fra laboratoriearbejdet.

De biologiske prøver blev analyseret med fokus på blandt andet pH, mikrobiologiske forhold, kemisk sammensætning, oxidation og kødets modningsprocesser, jf. metodebeskrivelsen på side 38.

COMPARISONS

Comparison of group 1: Bow						Comparison of group 2: Firearm					
	Data Name	L*(D65)	a*(D65)	b*(D65)			Data Name	L*(D65)	a*(D65)	b*(D65)
1st Analysis	1-3 K	38,763	15,149	1,675		1st Analysis	4-6 K	38,544	14,996	1,616
2.12.2024		0,033	0,057	0,019		2.12.2024		0,061	0,035	0,016
2nd Analysis	1-3 K	37,726	14,463	1,393		2nd Analysis	4-6 K	38,497	14,888	1,390
6.12.2024		0,174	0,069	0,079		6.12.2024		0,027	0,022	0,013
3rd Analysis	1-3 K	41,158	13,616	3,433		3rd Analysis	4-6 K	40,908	12,486	4,090
16.12.2024		0,100	0,016	0,026		16.12.2024		0,040	0,119	0,089
4th Analysis	1-3 K	42,359	12,518	5,967		4th Analysis	4-6 K	45,041	10,610	6,610
8.1.2025		0,045	0,106	0,016		8.1.2025		0,097	0,041	0,042
1st Analysis	1-3 S	38,197	15,099	1,060		1st Analysis	4-6 S	39,558	15,340	1,545
2.12.2024		0,032	0,121	0,011		2.12.2024		0,023	0,054	0,020
2nd Analysis	1-3 S	38,699	15,416	1,151		2nd Analysis	4-6 S	39,425	15,298	1,505
6.12.2024		0,037	0,082	0,040		6.12.2024		0,071	0,082	0,028
3rd Analysis	1-3 S	39,470	14,777	2,024		3rd Analysis	4-6 S	42,239	13,155	4,118
16.12.2024		0,028	0,014	0,012		16.12.2024		0,286	0,083	0,140
4th Analysis	1-3 S	41,923	13,235	5,653		4th Analysis	4-6 S	47,809	14,554	7,322
8.1.2025		0,036	0,056	0,055		8.1.2025		0,039	0,214	0,174

Om denne oversættelse

Rapportens tekst er oversat til dansk, mens originale illustrationer og tal bevares som visuel reference. Vurderinger og konklusioner tilhører undersøgelsens forfattere.

SAMMENLIGNINGER – KØDETS FARVE

Sammenligning af gruppe 1: Bue.

Sammenligning af gruppe 2: Skydevåben.

Tabellen viser farvemålinger ved fire analyser:

1. analyse: 2. december 2024.

2. analyse: 6. december 2024.

3. analyse: 16. december 2024.

4. analyse: 8. januar 2025.

DANSKE KOLONNEBETEGNELSER

Data Name: prøvenavn.

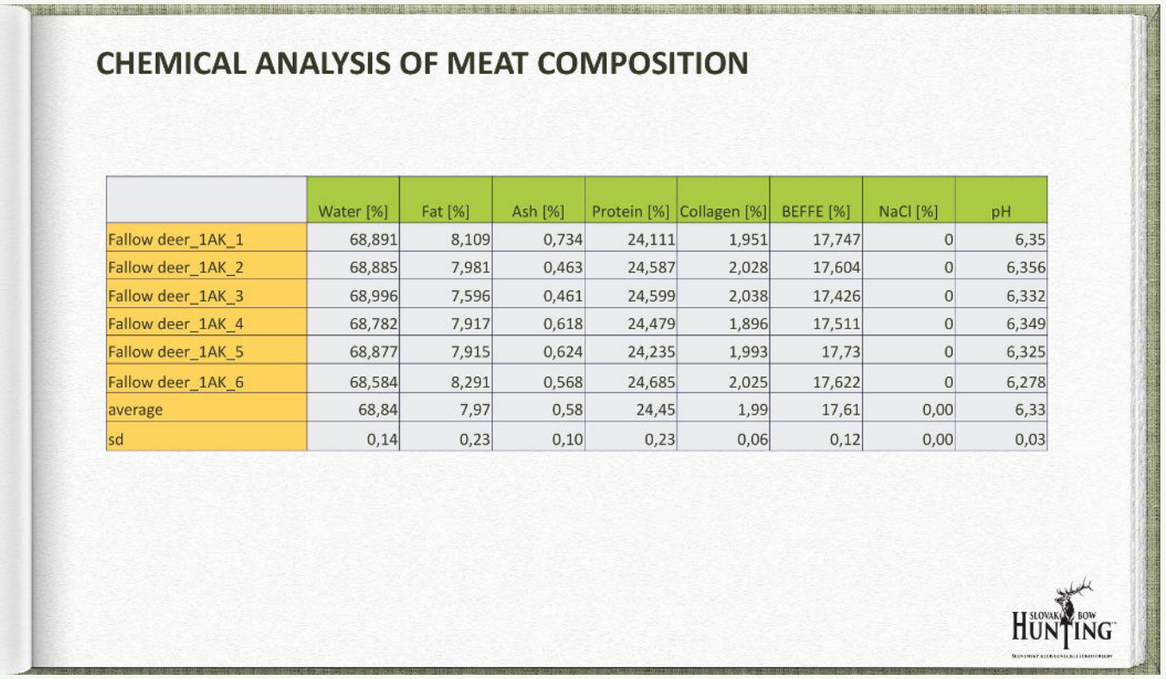
L* (D65): lyshed ved standardlyskilden D65.

a* (D65): rød-grøn farveakse ved D65.

b* (D65): gul-blå farveakse ved D65.

Prøvegrupperne er markeret 1–3 K / 1–3 S (bue) og 4–6 K / 4–6 S (skydevåben).

De eksakte farvekoordinater og de ledsagende spredningsmål er gengivet uændret i originaltabellerne. Bemærk, at værdierne udvikler sig mellem de fire analysetidspunkter.

	Water [%]	Fat [%]	Ash [%]	Protein [%]	Collagen [%]	BEFFE [%]	NaCl [%]	pH
Fallow deer_1AK_1	68,891	8,109	0,734	24,111	1,951	17,747	0	6,35
Fallow deer_1AK_2	68,885	7,981	0,463	24,587	2,028	17,604	0	6,356
Fallow deer_1AK_3	68,996	7,596	0,461	24,599	2,038	17,426	0	6,332
Fallow deer_1AK_4	68,782	7,917	0,618	24,479	1,896	17,511	0	6,349
Fallow deer_1AK_5	68,877	7,915	0,624	24,235	1,993	17,73	0	6,325
Fallow deer_1AK_6	68,584	8,291	0,568	24,685	2,025	17,622	0	6,278
average	68,84	7,97	0,58	24,45	1,99	17,61	0,00	6,33
sd	0,14	0,23	0,10	0,23	0,06	0,12	0,00	0,03

Om denne oversættelse

Rapportens tekst er oversat til dansk, mens originale illustrationer og tal bevares som visuel reference. Vurderinger og konklusioner tilhører undersøgelsens forfattere.

KEMISK ANALYSE AF KØDETS SAMMENSÆTNING

Tabellen viser seks analyser af dåvildtprøven »Fallow deer_1AK«, efterfulgt af gennemsnit og standardafvigelse.

DANSKE KOLONNEBETEGNELSER

Water [%]: vand [%].

Fat [%]: fedt [%].

Ash [%]: aske/mineralindhold [%].

Protein [%]: protein [%].

Collagen [%]: kollagen [%].

BEFFE [%]: kødprotein uden bindevævsprotein (den anvendte laboratoriebetegnelse BEFFE).

NaCl [%]: natriumklorid/salt [%].

pH: surhedsgrad.

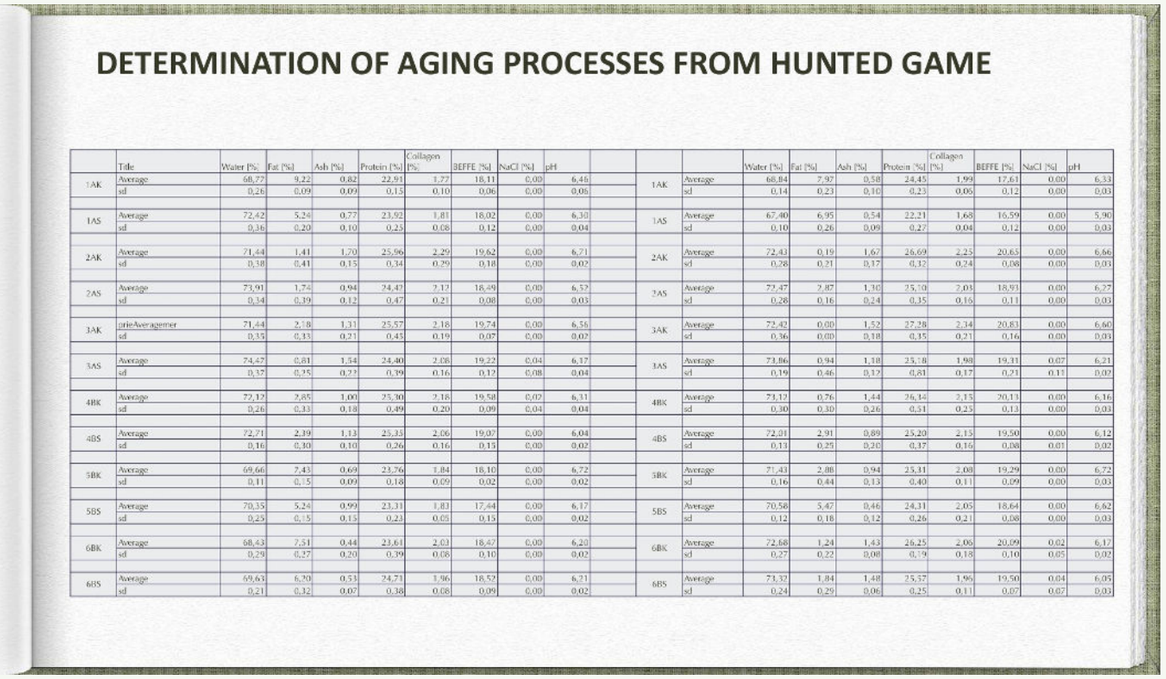
Average: gennemsnit.

sd: standardafvigelse.

GENNEMSNIT I ORIGINALTABELLEN

Vand 68,84 %; fedt 7,97 %; aske 0,58 %; protein 24,45 %; kollagen 1,99 %; BEFFE 17,61 %; NaCl 0,00 %; pH 6,33.

De seks enkeltmålinger samt alle standardafvigelser fremgår af den originale tabel.

DETERMINATION OF AGING PROCESSES FROM HUNTED GAME

	Title	Water [%]	Fat [%]	Ash [%]	Protein [%]	Collagen [%]	BEFFE [%]	NaCl [%]	pH
1AK	Average	68,77	9,22	0,82	22,91	1,77	18,11	0,00	6,46
	sd	0,26	0,09	0,09	0,15	0,10	0,06	0,00	0,06
1AS	Average	72,42	5,24	0,77	23,92	1,81	18,02	0,00	6,30
	sd	0,36	0,20	0,10	0,25	0,08	0,12	0,00	0,04
2AK	Average	71,44	1,41	1,70	25,96	2,29	19,62	0,00	6,71
	sd	0,38	0,41	0,15	0,34	0,29	0,18	0,00	0,02
2AS	Average	73,91	1,74	0,94	24,47	2,17	18,49	0,00	6,52
	sd	0,34	0,39	0,12	0,47	0,21	0,08	0,00	0,03
3AK	priemAverageer	71,44	2,18	1,31	25,57	2,18	19,74	0,00	6,56
	sd	0,35	0,33	0,21	0,45	0,19	0,07	0,00	0,02
3AS	Average	74,47	0,81	1,54	24,40	2,08	19,22	0,04	6,37
	sd	0,37	0,35	0,23	0,39	0,16	0,12	0,08	0,04
4BK	Average	72,12	2,85	1,00	25,30	2,18	19,58	0,07	6,31
	sd	0,26	0,33	0,18	0,49	0,20	0,09	0,04	0,04
4BS	Average	72,71	2,39	1,13	25,35	2,06	19,07	0,00	6,04
	sd	0,16	0,30	0,10	0,26	0,16	0,13	0,00	0,02
5BK	Average	69,66	7,43	0,69	23,76	1,84	18,10	0,00	6,72
	sd	0,11	0,15	0,09	0,18	0,09	0,02	0,00	0,02
5BS	Average	70,35	5,24	0,99	23,31	1,83	17,44	0,00	6,17
	sd	0,25	0,15	0,15	0,23	0,05	0,15	0,00	0,02
6BK	Average	68,43	7,51	0,44	23,61	2,03	18,47	0,00	6,20
	sd	0,29	0,27	0,20	0,39	0,08	0,10	0,00	0,02
6BS	Average	69,63	6,30	0,53	24,71	1,96	18,52	0,00	6,21
	sd	0,21	0,32	0,07	0,38	0,08	0,09	0,00	0,02

		Water [%]	Fat [%]	Ash [%]	Protein [%]	Collagen [%]	BEFFE [%]	NaCl [%]	pH
1AK	Average	68,84	7,97	0,58	24,45	1,99	17,61	0,00	6,53
	sd	0,14	0,23	0,10	0,23	0,05	0,12	0,00	0,03
1AS	Average	67,40	6,95	0,54	22,21	1,68	16,59	0,00	5,90
	sd	0,10	0,26	0,09	0,27	0,04	0,12	0,00	0,03
2AK	Average	72,43	0,19	1,67	26,69	2,25	20,65	0,00	6,66
	sd	0,78	0,21	0,17	0,32	0,24	0,08	0,00	0,03
2AS	Average	72,47	2,87	1,36	25,10	2,01	18,93	0,00	6,27
	sd	0,28	0,16	0,24	0,35	0,16	0,11	0,00	0,03
3AK	Average	72,42	0,00	1,52	27,28	2,34	20,83	0,00	6,60
	sd	0,36	0,00	0,18	0,35	0,21	0,16	0,00	0,03
3AS	Average	73,86	0,94	1,18	25,18	1,98	19,31	0,07	6,21
	sd	0,19	0,46	0,17	0,81	0,17	0,21	0,11	0,07
4BK	Average	73,12	0,76	1,44	26,14	2,15	20,13	0,00	6,16
	sd	0,30	0,30	0,26	0,51	0,25	0,13	0,00	0,03
4BS	Average	72,01	2,91	0,89	25,20	2,13	19,50	0,00	6,12
	sd	0,13	0,25	0,20	0,37	0,16	0,08	0,01	0,02
5BK	Average	71,43	2,88	0,94	25,31	2,08	19,29	0,00	6,72
	sd	0,16	0,44	0,13	0,40	0,11	0,09	0,00	0,03
5BS	Average	70,56	5,47	0,46	24,31	2,05	18,64	0,00	6,62
	sd	0,12	0,18	0,12	0,26	0,21	0,08	0,00	0,03
6BK	Average	72,68	1,24	1,43	26,25	2,06	20,09	0,02	6,17
	sd	0,27	0,22	0,00	0,19	0,18	0,10	0,05	0,02
6BS	Average	73,32	1,84	1,48	25,57	1,96	19,50	0,04	6,05
	sd	0,24	0,29	0,06	0,25	0,11	0,07	0,07	0,03

Om denne oversættelse

Rapportens tekst er oversat til dansk, mens originale illustrationer og tal bevares som visuel reference. Vurderinger og konklusioner tilhører undersøgelsens forfattere.

BESTEMMELSE AF MODNINGSPROCESSER HOS NEDLAGT VILDT

Siden indeholder to omfattende, sideordnede tabeller med analyser af prøverne 1AK, 1AS, 2AK, 2AS, 3AK, 3AS, 4BK, 4BS, 5BK, 5BS, 6BK og 6BS.

DANSKE KOLONNEBETEGNELSER

Title: prøvebetegnelse.

Water [%]: vand [%].

Fat [%]: fedt [%].

Ash [%]: aske/mineralindhold [%].

Protein [%]: protein [%].

Collagen [%]: kollagen [%].

BEFFE [%]: kødprotein uden bindevævsprotein.

NaCl [%]: salt [%].

pH: surhedsgrad.

Average: gennemsnit.

sd: standardafvigelse.

Alle tal er fastholdt uden ændringer i den originale tabel. Originalen indeholder ikke en forklarende tekst om, hvilke to tidspunkter eller behandlingsbetingelser de sideordnede tabeller repræsenterer, så disse er ikke tilføjet i oversættelsen.

Om denne oversættelse

Rapportens tekst er oversat til dansk, mens originale illustrationer og tal bevares som visuel reference. Vurderinger og konklusioner tilhører undersøgelsens forfattere.

INDIKATORER FOR VILDTKØDETS MODNING

Sammenligning af gruppe 1: Bue.

Sammenligning af gruppe 2: Skydevåben.

Resultaterne er opgjort for fire analyser (1.–4. analyse) i prøveserierne 1AK–3AK og 1AS–3AS (bue) samt 4BK–6BK og 4BS–6BS (skydevåben).

Gennemsnit og standardafvigelser (sd) er angivet for begge grupper.

EKSEMPLER PÅ GENNEMSNIT, SOM DE STÅR I ORIGINALEN

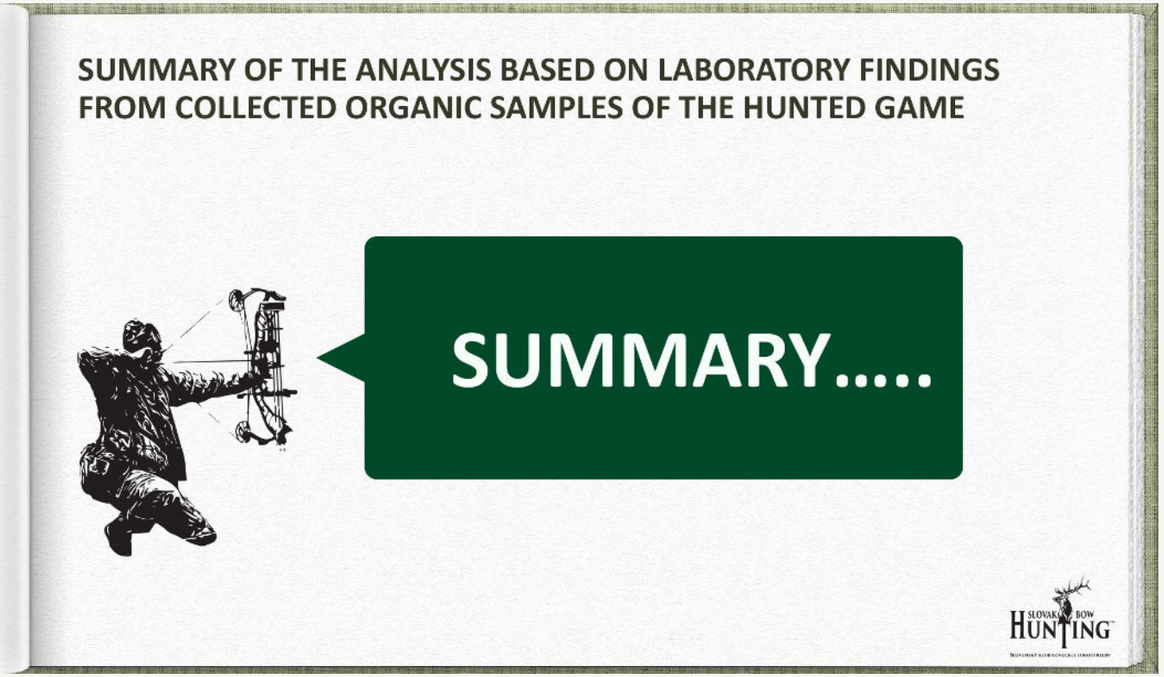
Bue, AK-serien: 2,387 / 0,272 / 0,334 / 0,778.

Skydevåben, BK-serien: 1,124 / 0,969 / 0,361 / 1,195.

Bue, AS-serien: 1,574 / 0,287 / 0,376 / 0,505.

Skydevåben, BS-serien: 1,454 / 0,826 / 0,328 / 1,095.

Hvilken specifik indikator målingerne i denne tabel angår, er ikke navngivet på den originale side. Samtlige individuelle tal fremgår af originaltabellen.

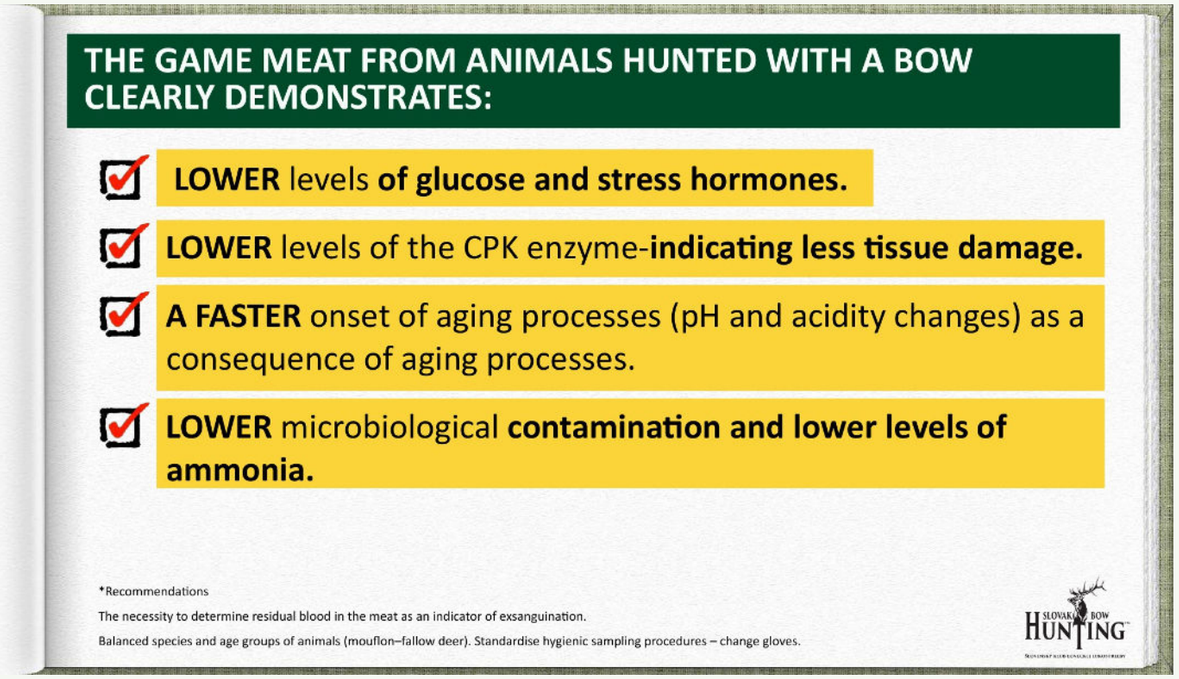
Om denne oversættelse

Rapportens tekst er oversat til dansk, mens originale illustrationer og tal bevares som visuel reference. Vurderinger og konklusioner tilhører undersøgelsens forfattere.

SAMMENFATNING AF ANALYSEN

Sammenfatning af de laboratoriebaserede resultater fra de indsamlede biologiske prøver af nedlagt vildt.

OPSAMLING …

Om denne oversættelse

Rapportens tekst er oversat til dansk, mens originale illustrationer og tal bevares som visuel reference. Vurderinger og konklusioner tilhører undersøgelsens forfattere.

RAPPORTENS KONKLUSION OM KØD FRA BUEJAGT

Ifølge rapporten viser kød fra dyr nedlagt med bue tydeligt:

- LAVERE niveauer af glukose og stresshormoner.
- LAVERE niveauer af enzymet CPK, hvilket tolkes som mindre vævsskade.
- HURTIGERE begyndende modningsprocesser (ændringer i pH og surhedsgrad) som følge af kødets modning.
- LAVERE mikrobiologisk kontamination og lavere ammoniakniveauer.

ANBEFALINGER

- Behov for at bestemme mængden af tilbageværende blod i kødet som indikator for graden af afblødning.
- Mere afbalancerede arts- og aldersgrupper (muflon og dåvildt).
- Standardisering af hygiejnen ved prøveudtagning, herunder udskiftning af handsker.

Om denne oversættelse

Rapportens tekst er oversat til dansk, mens originale illustrationer og tal bevares som visuel reference. Vurderinger og konklusioner tilhører undersøgelsens forfattere.

TAK FOR OPMÆRKSOMHEDEN

Ingen del af denne publikation/undersøgelse må uden forfatternes forudgående skriftlige tilladelse reproduceres, lagres i et genfindingssystem eller overføres i nogen form eller med noget middel, herunder elektronisk, mekanisk, ved fotokopiering, optagelse eller på anden måde.